

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Lider projektu

Gmina Miasto Płock

Partnerzy

Stowarzyszenie
Academia Economica

Towarzystwo Wiedzy Powszechnej
Oddział Regionalny w Płocku

2014

RAPORT „Przeprowadzenie kompleksowej ewaluacji polityk publicznych na koniec kadencji władz samorządowych Miasta Płocka”

Projekt:

„Potencjał – Działanie - Rozwój: nowy wymiar współpracy Miasta Płocka i płockich organizacji pozarządowych” realizowanego przez Gminę Miasto Płock w partnerstwie z Towarzystwem Wiedzy Powszechnej Oddział Regionalny w Płocku i Stowarzyszeniem Academia Economica.

Pracownia badawcza CoCreation
Ul. Podrzeczna 18 lok. 115
99-300 Kutno

Opracowanie:
Sylwia Prośniewska – Właściciel
sylwia@cocreation.pl
Tel. komórkowy: 608 368 865

REALIZATOR PROJEKTU (Lider projektu):

Gmina Miasto Płock

Stary Rynek 1, 09-400 Płock

Tel: 24 367 15 55

www.plock.eu

PARTNERZY PROJEKTU:

Stowarzyszenie Academia Economica

Al. Kilińskiego 12 bud A pok. 50

09-402 Płock

Towarzystwo Wiedzy Powszechnej

Oddział Regionalny w Płocku

Plac Dąbrowskiego 1, pok. 203

09-402 Płock

Strona internetowa Projektu

www.projektplock.pl

Spis treści

1) Cel opracowania	3
2) Metodologia i zakres opracowania	3
3) Wyniki badania	5
I. POLITYKA PUBLICZNA – ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I POPRAWA SYTUACJI NA RYNKU PRACY	6
II. POLITYKA PUBLICZNA – POMOC SPOŁECZNA	12
III. POLITYKA PUBLICZNA – WARUNKI MIESZKANIOWE	15
IV. POLITYKA PUBLICZNA – BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	18
V. POLITYKA PUBLICZNA – SŁUŻBA ZDROWIA I PROFILAKTYKA ZDROWOTNA	19
VI. POLITYKA PUBLICZNA – EDUKACJA.....	25
VII. POLITYKA PUBLICZNA – KULTURA I DZIEDZICTWO NARODOWE.....	28
VIII. POLITYKA PUBLICZNA – SPORT I REKREACJA	33
IX. POLITYKA PUBLICZNA – SPOŁECZEŃSTWO OBYWATELSKIE.....	35
X. POLITYKA PUBLICZNA – KOMUNIKACJA	38
XI. POLITYKA PUBLICZNA – ZARZĄDZANIE SYTUACJĄ KRYZYSOWĄ.....	39
XII. POLITYKA PUBLICZNA – POPRAWA INFRASTRUKTURY	40
XIII. POLITYKA PUBLICZNA – SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE.....	43
XIV. POLITYKA PUBLICZNA – ŁAD PRZESTRZENNY I ŚRODOWISKO	45
XV. POLITYKA PUBLICZNA – ROZWÓJ GOSPODARKI OPARTEJ NA WIEDZY	49
XVI. POLITYKA PUBLICZNA – ROZWÓJ TURYSTYKI.....	51
4) Wnioski i rekomendacje.....	54

1) Cel opracowania

Celem nadrzędnym opracowania „Przeprowadzenie kompleksowej ewaluacji polityk publicznych na koniec kadencji władz samorządowych Miasta Płocka” jest ocena realizacji polityk publicznych na rzecz różnych grup interesariuszy Miasta. Zgodnie z „Modelem współpracy administracji publicznej i organizacji pozarządowych – wypracowanie i upowszechnianie standardów współpracy”, poprzez **politykę publiczną** rozumiemy sumę systemowych i porządkowych działań, które podejmowane są dla rozwiązywania najważniejszych problemów, jakie dotyczą mieszkańców lokalnych społeczności.

Projekt jest opracowany zgodnie z „Procedurą prowadzenia ewaluacji realizacji polityk i programów publicznych” stanowiącą załącznik nr 1 do Uchwały Rady Miasta Płocka Nr 863/L/2014 z 26 sierpnia 2014 r.

2) Metodologia i zakres opracowania

Ewaluacja polityk publicznych – cel i znaczenie

Ewaluacja, jako badanie osądu wartości interwencji publicznej ma na celu weryfikację przyjętych założeń w projekcie czy programie. Ewaluacja powala na obiektywną ocenę podejmowanych działań. Głównym celem badania ewaluacyjnego nie jest zwiększanie zasobu wiedzy teoretycznej, ale przede wszystkim poprawianie jakości wdrażanych interwencji. To próba znalezienia odpowiedzi czy realizowane działania przyniosły efekty. Wiedza ta umożliwia formułowanie rekomendacji, a następnie podejmowanie na ich podstawie decyzji, które służą poprawie jakości prowadzonych działań. To użyteczny i praktyczny instrument ciągłego doskonalenia procesu realizacji polityk publicznych.

Przedmiot ewaluacji

Punktem wyjścia realizowanej ewaluacji są dokumenty Miasta Płocka o znaczeniu strategicznym. Kluczowym jest „**Strategia zrównoważonego rozwoju Miasta Płocka do 2022 roku**”, wyznaczająca kierunki rozwoju miasta we wszystkich obszarach. Dokumenty pomocnicze stanowią programy, zarządzenia, uchwały podejmowane w okresie trwania kadencji (tj. 2010-2014), które wynikają z realizacji zapisów strategii. Są to *między innymi*: „Polityka Rozwoju Gospodarczego Miasta Płocka na lata 2012-2014”, Polityka

edukacyjna Miasta na lata 2009-2015 oraz inne dokumenty wypracowane w badanym okresie (źródło: www.bip.ump.pl).

**W niniejszym Projekcie ocenie poddano stopień realizacji CELÓW ujętych
w „Strategii zrównoważonego rozwoju Miasta Płocka do 2022 roku”,
w latach 2010-2014**

Źródła danych

Źródłami danych do oceny są **dane wtórne**, które pochodzą **z badania dokumentów**, jak również **ze statystyki publicznej** oraz **dane pierwotne**, pozyskane z Urzędu Miasta Płock.

Rodzaje wskaźników użytych w ewaluacji

Do oceny zostały użyte wskaźniki o charakterze jakościowym i ilościowym. Wskaźniki ilościowe są policzalne i mogą przyjmować wartość bezwzględną i względną (%). Natomiast wskaźniki jakościowe mają charakter opisowy.

Ze względu na sposób wykorzystania użyte zostały również wskaźniki kontekstowe i wskaźniki osiągnięcia celu.

Wskaźniki kontekstowe ukazują tło sytuacji społeczno-ekonomicznej (co jest przydatne podczas oceny efektów i umożliwia porównanie osiągniętych efektów w wyniku realizacji polityk z ogólnymi trendami panującymi na danym obszarze/bądź w danym sektorze), natomiast wskaźniki osiągnięcia celu (programowe/projektowe) służą określeniu i monitorowaniu już wykonanych.

Moment podjęcia badania

W niniejszym projekcie, ze względu na moment rozpoczęcia badania ewaluacyjnego mamy do czynienia z **ewaluacją ex-post** (po zakończeniu kadencji, tzw. ewaluacja podsumowująca). Jednakże z uwagi na toczący się proces realizacji zapisów ujętych w „Strategii zrównoważonego rozwoju Miasta Płocka **do 2022 roku**”, niektóre elementy oceniane będą w trakcie realizacji (**mid-term**) i będą stanowiły punkt wyjścia i pole do rekomendacji dla kolejnych kadencji.

Przyjęte kryteria ewaluacyjne

Określając kryteria ewaluacyjne dotyczące realizacji polityk publicznych wzięto pod uwagę cel badania, zakres informacji możliwych do uzyskania oraz moment, w którym projekt jest realizowany.

Niniejsza ewaluacja została dokonana ze względu na **następujące kryteria**:

⇒ **skuteczności** (*ang. effectiveness*) - pozwala określić, czy osiągnięto zakładane cele na poziomie produktów, rezultatów lub oddziaływania. Ocenia wpływ czynników zewnętrznych na ostateczne efekty.

oraz

⇒ **użyteczności** (*ang. utility*) polega na porównaniu potrzeb danego sektora lub danej JST z osiągnięciami analizowanego programu/polityki (adekwatność planowanych celów interwencji i metod jej wdrażania do problemów i wyzwań społeczno-ekonomicznych, uprzednio zdiagnozowanych). Ocenia całość rzeczywistych efektów wywołanych przez interwencję odnosząc je do wyzwań społeczno-ekonomicznych (często już zmienionych w czasie). Ocena użyteczności prowadzona jest po zamknięciu interwencji lub w końcowej fazie wdrażania.

3) Wyniki badania

Objaśnienia:

Strategia 2022 – ilekroć w tekście pojawi się nazwa Strategia 2022, autor ma na myśli „Strategię Zrównoważonego Rozwoju Miasta Płocka do 2022 r.”

Cele strategiczne - przyjęte i uchwalone, zgodne ze Strategią Zrównoważonego Rozwoju Miasta Płocka do 2022 r.

Trend (patrz: kolumna w tabelach) – znak trendu ukazuje pożądany kierunek zmian (np. rosnące bezrobocie będzie miało znak „-”, względu na niekorzystny charakter tego zjawiska).

Wskaźniki zamieszczone w tabelach pogrubioną czcionką - pochodzą ze Strategii 2022., **pozostałe** (czcionką nie-pogrubioną) są propozycją ewaluatora. Ich sugestia wynika z następujących przesłanek:

- ✓ Część wskaźników zamieszczona w Strategii 2022 występuje w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Co szczególnie w przypadku, gdy mamy do czynienia z ogólnopolskim spadkiem ludności, może być obciążone błędem związanym z wnioskowaniem. Dlatego też w uzasadnionych przypadkach, dodatkowo, rekomenduje się zaprezentowanie liczb bezwzględnych, które ukażą rzeczywistą skalę oraz kontekst badanego zjawiska. Prezentacja obydwu danych umożliwi odniesienie się do skali zjawiska i trendu, a tym samym da gwarancję poprawnego wnioskowania.
- ✓ W części przypadków, sugerowana jest zamiana dotychczasowych wskaźników na podobne, przyjęte w systemie monitorowania i rozwoju STRATEG. Dostosowanie się do programu umożliwi monitorowanie postępów działania poszczególnych celów realizowanych w ramach polityk publicznych i po pierwsze umożliwi porównanie do innych JST/w tym do danych wojewódzkich czy krajowych, jak również określenie stopnia realizacji celów wyznaczonych w ramach strategii obowiązujących w Polsce (na poziomie krajowym, ponadregionalnym i wojewódzkim) oraz w UE (Strategia Europa 2020).

I. POLITYKA PUBLICZNA – ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I POPRAWA SYTUACJI NA RYNKU PRACY

Cele strategiczne:

1.1. Podniesiony poziom aktywizacji zawodowej

- Wskaźniki służące ewaluacji:

Tabela 1. Cel 1.1 Podniesiony poziom aktywizacji zawodowej - wartości wskaźników w latach 2009-2013

Nazwa wskaźnika (jednostka miary) (źródło danych)	2009	2010	2011	2012	2013	Trend ¹ (2013/2009)
1) Liczba podmiotów wpisanych do systemu REGON na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym (ilość) (strateg)	146,3	151,9	150,4	157,2	161,7	+
2) Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 osób w wieku produkcyjnym (ilość) (GUS)	111,9	114,5	112,8	116,4	118,3	+
3) Spółki prawa handlowego na 1000 mieszkańców (ilość) (GUS)	7,74	8,16	8,47	8,95	9,53	+

¹ Patrz: wyjaśnienia metodologiczne

4) Spółki prawa handlowego z udziałem kapitału zagranicznego na 1000 mieszkańców (ilość) (GUS)	0,92	0,93	0,96	0,98	0,98	+
5) Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w sektorze prywatnym – osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (ilość) (strateg)	1 216	1 202	901	1 026	1 034	-
6) Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w sektorze prywatnym – spółki handlowe (ilość) (strateg)	43	53	60	70	78	+
7) Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w sektorze prywatnym – spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego (ilość) (strateg)	4	4	3	2	3	-
8) Pracujący w gospodarce narodowej (liczba osób) (GUS)	47 436	47 570	46 443	45 439	44 982	-
9) Pracujący na 1 000 mieszkańców (liczba osób) (GUS)	375	382	374	368	366	-
10) Odsetek pracujących w ogólnej liczbie osób w wieku produkcyjnym (%) (GUS)	56,9	58,8	58,0	57,4	58,1	+

- Wypracowane dokumenty o charakterze strategicznym uwzględniające realizację danego celu:
- ⇒ **„Program promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy w Płocku na lata 2014-2018”** (zał. do Uchwały nr 782/XLVI/2014 RMP z dn. 29 kwietnia 2014 r.) jako kontynuacja „Programu promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy w Płocku na lata 2008-2013” (Uchwała Nr 379/ZXXVI/08 RMP z dnia 26 sierpnia 2008 – zał. 1 (w sprawie zmian w Uchwale RM Nr 910/LIV/06 z dnia 29 marca 2006 r.)
- ⇒ **„Program Aktywności Lokalnej dla Miasta Płocka na lata 2014-2016”** (zał. do uchwały nr 714/XLIII/2014 RMP z dn. 28 stycznia 2014 r.) jako kontynuacja dokumentu „Program Aktywności Lokalnej dla Miasta Płocka na lata 2008-2013” przyjętego uchwałą Nr 345/XXIV/08 RMP z dnia 27 maja 2008 r.
- ⇒ **„Polityka rozwoju gospodarczego Miasta Płocka na lata 2012-2022”** uchwała nr 467/XXVIII/2012 RMP z dn. 30 października 2012 r.

- **Ewaluacja**

Efekty aktywizacji zawodowej mieszkańców w sposób bezpośredni wyrażają między innymi wskaźniki dotyczące pracujących czy liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. Niemniej jednak aktywizacja zawodowa jest wynikiem interakcji różnorodnych grup czynników, również tych wskazujących na potencjał przedsiębiorczości w mieście.

W związku z tym, w celu przedstawienia potencjału zatrudnieniowego płocczan, jak również ogólnej sytuacji dotyczącej przedsiębiorczości w mieście, wskazującej na możliwość pozyskania miejsc pracy, sugerowana jest analiza pozostałych wskaźników zamieszczonych w tabeli 1.1. (również wylistowanych poniżej). Dla przykładu: jednym z kluczowych elementów obrazujących poziom rozwoju gospodarczego gminy jest liczba spółek prawa handlowego zarejestrowanych na ich terenie. Co z kolei znajduje bezpośrednie przełożenie na liczbę pracujących czy osoby zakładające działalność gospodarczą – generując tym samym efekt mnożnikowy rozwoju w regionie.

W zakresie wskaźników:

Do wskaźników monitorowania **Celu 1.1. Podniesiony poziom aktywizacji zawodowej** dodano kolejne (źródło: program monitorowania i rozwoju STRATEG)

- **Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w sektorze prywatnym - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą**
- **Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w sektorze prywatnym - spółki handlowe**
- **Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w sektorze prywatnym - spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego**
- **Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego**

Wszystkie powyższe wskaźniki wpisują się w następujące cele strategiczne oraz cele polityki spójności:

Dokumenty strategiczne; monitorowane cel:

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego:

- Cel 1. Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów

Cel polityki spójności:

Rozwój inteligentny:

- Podnoszenie konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw, sektora rolnego oraz sektora rybołówstwa i akwakultury

Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu:

- Wysokie zatrudnienie i mobilność pracowników

- **Liczba podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym (proponowany wskaźnik)**

Dokumenty strategiczne; monitorowane cel:

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego:

- Cel 2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych

Cel polityki spójności:

Rozwój inteligentny:

- Podnoszenie konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw, sektora rolnego oraz sektora rybołówstwa i akwakultury

Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu:

- Wysokie zatrudnienie i mobilność pracowników

Kryteria ewaluacji:

Użyteczność: biorąc pod uwagę sytuację społeczno-gospodarczą miasta Płocka w momencie wyjściowym badania, realizacja/kontynuacja programów dotyczących promocji zatrudnienia wśród płocczan oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy była w pełni uzasadniona. Realizacja tego celu jest spójna z Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego jak również z założeniami polityki spójności w zakresie wzrostu zatrudnienia i mobilności pracowników, oraz podnoszenia konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw.

Skuteczność: pod względem wskaźnikowym, na przestrzeni analizowanych lat osiągnięto przyrost osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1000 osób w wieku produkcyjnym. Potwierdzają to dane o skumulowanej liczbie podmiotów gospodarczych wpisanych do systemu REGON prowadzących działalność gospodarczą na terenie miasta. Należy jednak zwrócić uwagę na liczbę nowo rejestrowanych osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, która w 2009 r. wyniosła 1 216, natomiast w 2013 r. przeszło 200 mniej. Sugerowane jest dalsze monitorowanie tego wskaźnika.

W latach 2009-2013 wzrósł odsetek pracujących w ogólnej liczbie osób w wieku produkcyjnym (z 56,9% do 58,1%). Jednocześnie liczba pracujących w gospodarce narodowej w liczbach bezwzględnych spadła, co jest związane z przemianami demograficznymi zachodzącymi w społeczeństwie.

1.2. Zmniejszone bezrobocie

- Wskaźniki służące ewaluacji:

Tabela 2. Cel 1.2 Zmniejszone bezrobocie - wartości wskaźników w latach 2009-2013

Nazwa wskaźnika	2009	2010	2011	2012	2013	Trend (2013/2009)
1) Liczba bezrobotnych zarejestrowanych (liczba osób) (GUS)	7 078	7 207	7 698	8 258	8 338	-
2) Liczba długotrwale bezrobotnych (powyżej 1 roku) (liczba osób) (GUS)	2 225	2 069	2 747	2 998	3 382	-
- w % bezrobotnych ogółem (GUS)	31,4	28,7	35,7	36,3	40,6	-
- w % ludności aktywnej zawodowo (GUS)	3,3	3,1	4,1	4,6	5,2	-
3) Stopa bezrobocia rejestrowanego (%) (GUS)	10,9	11,0	11,8	12,8	13,0	-
4) Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie mazowieckim - wskaźnik kontekstowy (%) (GUS)	9,0	9,7	9,8	10,7	11,1	wskaźnik kontekstowy
5) Stopa bezrobocia rejestrowanego w Polsce - wskaźnik kontekstowy (%) (GUS)	12,1	12,4	12,5	13,4	13,4	wskaźnik kontekstowy
6) Liczba osób bezrobotnych, które podjęły pracę poprzez Miejski Urząd Pracy (liczba osób) (UMP)	5 107	4 119	4 188	4 063	4 685	-

- Wypracowane dokumenty o charakterze strategicznym uwzględniające realizację danego celu:
- ⇒ „Program promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy w Płocku na lata 2014-2018” (zał. do Uchwały nr 782/XLVI/2014 RMP z dn. 29 kwietnia 2014 r.) jako kontynuacja „Programu promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy w Płocku na lata 2008-2013” (Uchwała Nr 379/ZXXVI/08 RMP z dnia 26 sierpnia 2008 – zał. 1 (w sprawie zmian w Uchwale RM Nr 910/LIV/06 z dnia 29 marca 2006 r.)
- ⇒ „Program Aktywności Lokalnej dla Miasta Płocka na lata 2014-2016” (zał. do uchwały nr 714/XLI/2014 RMP z dn. 28 stycznia 2014 r.) jako kontynuacja dokumentu „Program Aktywności Lokalnej dla Miasta Płocka na lata 2008-2013” przyjętego uchwałą Nr 345/XXIV/08 RMP z dnia 27 maja 2008 r.
- ⇒ „Polityka rozwoju gospodarczego Miasta Płocka na lata 2012-2022” uchwała nr 467/XXVIII/2012 RMP z dn. 30 października 2014 r.

⇒ **Program „Organizacja prac społecznie użytecznych”** Uchwała Nr 34/III/06 RMP z dn. 18 grudnia 2006 r. Dokument bezterminowy. Program realizowany w latach 2009-2010 przez Miejski Urząd Pracy. Za lata 2011-2013 brak informacji.

- **Ewaluacja**

W zakresie wskaźników:

Rekomendowane jest dodanie do dwóch monitorowanych wskaźników kolejnych zamieszczonych w tabeli 2. Są to **wskaźniki kontekstowe**, przedstawiające stopę bezrobocia w województwie jak również na tle kraju (co daje punkt odniesienia). Dodatkowo, sugerowane jest ukazanie **wartości bezwzględnych liczby bezrobotnych**, celem ukazania skali zjawiska. Podobnie w przypadku **bezrobocia długotrwałego** obejmującego czas pozostawania bez pracy powyżej 12 m-cy. Monitoring bezrobocia długotrwałego, zwanego chronicznym, które skutkuje pogorszeniem sytuacji materialnej, marginalizacją, izolacją, a w efekcie może być przyczyną wykluczenia społecznego, może stanowić w odpowiednim momencie sygnał do podjęcia interwencji.

Kryteria ewaluacji:

Użyteczność: „Jednym z najistotniejszych czynników warunkujących sytuację na lokalnym rynku pracy są zasoby pracy. Determinowane zarówno uwarunkowaniami ilościowymi (czynniki demograficzne) jak i jakościowymi (kapitał ludzki) są siłą napędową rozwoju gospodarczego. Pełniejsze oraz bardziej efektywne wykorzystanie zasobów pracy jest możliwe dzięki rozwojowi kapitału ludzkiego. Konkurencyjność miast w dużej mierze zależy, od jakości zasobów ludzkich, bowiem wykształcona i dobrze wykwalifikowana siła robocza wpływa również na atrakcyjność inwestycyjną obszarów”².

Wypracowane dokumenty o charakterze strategicznym uwzględniające realizację celu zorientowanego na zmniejszenie bezrobocia i ich kontynuacja są zasadne.

Skuteczność: założenia dotyczące zmniejszenia bezrobocia nie zostały osiągnięte. Na przestrzeni lat 2010-2013 stopa bezrobocia w Płocku wzrosła o 2 pkt. proc. tj. do poziomu 13%. Szczególnie niekorzystnie przedstawia się ten wynik na tle województwa mazowieckiego, które zakończyło rok 2013 ze stopą bezrobocia wynoszącą 11,1%. Na przestrzeni badanych lat, liczba bezrobotnych ogółem w Płocku wzrosła o 15,7%, w tym długotrwale aż o 63,4%. Rekomendowana jest zwłaszcza dogłębna analiza zjawiska bezrobocia długotrwałego, jego przyczyn oraz osób których dotyczy.

² *Potencjał ekonomiczny miast w woj. lubelskim w latach 2000-2010*, US w Lublinie, Lublin 2011, s. 56.

II. POLITYKA PUBLICZNA – POMOC SPOŁECZNA

Cele strategiczne:

1.3. Zaspokojone potrzeby w zakresie pomocy społecznej

- Wskaźniki służące ewaluacji:

Tabela 3. Cel 1.3. Zaspokojone potrzeby w zakresie pomocy społecznej - wartości wskaźników w latach 2009-2013

Nazwa wskaźnika	2009	2010	2011	2012	2013	Trend (2013/2009)
1) Liczba gosp. domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej (GUS)	5 244	5 389	4 715	5 213	5 345	-
2) Liczba osób w gosp. domowych korzystających z pomocy społecznej (GUS)	10 305	10 664	9 040	10 257	10 151	+
3) Udział osób w gosp. domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem (%) (GUS)	8,1	8,5	7,3	8,3	8,2	-
4) Liczba osób o dochodach poniżej kryterium (UMP)	5 646	5 325	5 325	4 795	4 052	+
5) Liczba mieszkańców przypadających na 1 pracownika (UMP)	2 048	2 036	1 977	1 969	1 814	+

- Wypracowane dokumenty o charakterze strategicznym uwzględniające realizację danego celu:
  - ⇒ „Program Aktywności Lokalnej dla Miasta Płocka na lata 2014-2016” (zał. do uchwały nr 714/XLI/2014 RMP z dn. 28 stycznia 2014 r.) jako kontynuacja dokumentu „Program Aktywności Lokalnej dla Miasta Płocka na lata 2008-2013” przyjętego uchwałą Nr 345/XXIV/08 RMP z dnia 27 maja 2008 r.
  - ⇒ „Miejski program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych” (program roczny)
  - ⇒ „Miejski program przeciwdziałania narkomanii 2012-2014” (zał. do uchwały nr 255/XVII/2011 RMP z dn. 29 listopada 2011 r.), jako kontynuacja „Miejski program przeciwdziałania narkomanii na terenie miasta Płocka na lata 2009-2011” (uchwała Nr 423/XXIX/08 RMP z dnia 25 listopada 2008 r.)

- ⇒ **„Miejski program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2011-2016”** zał. do uchwały nr 254/XVII/2011 RMP z dn. 29 listopada 2011 r.”
- ⇒ **„Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na terenie miasta Płocka na lata 2013-2015”** zał. do uchwały Nr 620/XXXVI/2013 Rady Miasta Płocka z dnia 25 czerwca 2013 roku
- ⇒ **„Strategia rozwiązywania problemów społecznych Miasta Płocka na lata 2006-2013”** (Uchwała Nr 379/XXVI/08 RMP z dnia 26 sierpnia 2008 r (Uchwała RMP Nr 910/LIV z dnia 28 marca 2006 r.) – dotychczasowa przestała obowiązywać, trwają końcowe prace nad nowym dokumentem
- ⇒ **„Program współpracy Gminy-Miasto Płock z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie działającymi na terenie Miasta Płocka”** (program roczny, uchwalany co roku na rok kolejny)

- **Ewaluacja**

Infrastruktura społeczna i usługi związane z pomocą społeczną przybierają na znaczeniu zwłaszcza w obliczu przemian demograficznych i zwiększonego zapotrzebowania na tego typu usługi wśród starzejącego się społeczeństwa.

W zakresie wskaźników:

W przypadku wskaźników: **liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej** (źródło: MOPS) oraz **liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 1 000 mieszkańców** (źródło: MOPS) rekomendowane jest zastąpienie trzema następującymi: **liczba gosp. domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej** (źródło: GUS); **liczba osób w gosp. domowych korzystających z pomocy społecznej** (źródło: GUS); **udział osób w gosp. domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem (%)** (źródło: GUS). Ich zamiana wynika z publicznej dostępności danych, przy jednoczesnej możliwości dokonywania porównań w stosunku do innych JST.

Kryteria ewaluacji:

Użyteczność: włączenie społeczne i walka z ubóstwem są elementami polityki spójności, dlatego też wprowadzenie licznych programów miejskich oraz powiatowych służących realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej jest zasadna.

Mankamentem w tym zakresie jest brak przez okres kilku miesięcy 2014 r. aktualnego dokumentu „Strategia rozwiązywania problemów społecznych Miasta Płocka na lata 2006-2013”, który w nowej formie (kontynuacja) ma zostać przyjęty z końcem 2014 r. bądź początkiem 2015 r.

Skuteczność: w zakresie pomocy społecznej, zamierzone rezultaty udało się zrealizować w badanym okresie częściowo. Co prawda spadła liczba osób poniżej kryterium i wzrosła liczba mieszkańców przypadająca na 1 pracownika, jednakże również wzrosła liczba gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej (spadek liczby osób w gospodarstwach domowych korzystających z pomocy świadczy o tym, że coraz częściej o pomoc ubiegają się rodziny mniejsze).

1.9. Zaspokojone potrzeby opieki nad dziećmi do lat trzech

- Wskaźniki służące ewaluacji:

Tabela 4. Cel 1.9. Zaspokojone potrzeby opieki nad dziećmi do lat trzech - wartości wskaźników w latach 2009-2013

Nazwa wskaźnika	2009	2010	2011	2012	2013	Trend (2013/2009)
1) Odsetek dzieci w wieku 0-3 lata objętych opieką w żłobkach (%) (strateg)	5,0	5,3	4,7	6,7	6,3	+

- **Ewaluacja**

Wskaźnik zapisany w Strategii 2022 „**liczba dzieci do lat trzech korzystających z dziennej opieki stacjonarnej poza miejscem zamieszkania do łącznej populacji dzieci do lat trzech**” zamieniony został na wskaźnik proponowany w systemie strateg tj. **odsetek dzieci w wieku 0-3 lata objętych opieką w żłobkach**.

Wskaźnik ten jest wpisany w następujące dokumenty (nadrzędne) o charakterze strategicznym, dlatego też monitorowanie jego efektów jest zasadne:

Dokumenty strategiczne; monitorowane cel:

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego:

- Cel 2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych

Cel polityki spójności:

Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu:

- Wysokie zatrudnienie i mobilność pracowników

- Włączenie społeczne i walka z ubóstwem

Kryteria ewaluacji:

Użyteczność: monitorowanie wskaźnika „odsetek dzieci w wieku 0-3 lata objętych opieką w żłobkach” jest uzasadnione z punktu widzenia zarówno Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego jak i celów polityki spójności, gdyż ma na celu sprzyjać działaniom związanym ze wzrostem zatrudnienia, mobilnością pracowników jak i włączeniem społecznym i walce z ubóstwem.

Skuteczność: na przestrzeni badanych lat wzrósł odsetek dzieci w wieku 0-3 objętych opieką w żłobkach z poziomu 5,0% w 2009 r. do 6,3% w 2013 r. Można uznać, iż na przestrzeni badanych lat, cel został osiągnięty.

III. POLITYKA PUBLICZNA – WARUNKI MIESZKANIOWE

Cele strategiczne:

1.4. Poprawa sytuacji mieszkaniowej 2.1. Dobry stan budynków mieszkalnych

- Wskaźniki służące ewaluacji:

Tabela 5. Cel 1.4. Poprawa sytuacji mieszkaniowej oraz Cel 2.1. Dobry stan budynków mieszkalnych - wartości wskaźników w latach 2009-2013

Nazwa wskaźnika	2009	2010	2011	2012	2013	Trend (2013/2009)
(Cel 1.4.)						
1) Liczba mieszkań oddanych do użytkowania (ilość) (strateg)	490	248	308	507	351	-
2) Średnia powierzchnia użytkowa 1 mieszkania (nowo oddawanego do użytku) (powierzchnia użytkowa w m ²) (GUS)	76,3	94,0	86,5	75,8	94,1	+
3) Liczba mieszkań przypadająca na 1000 mieszkańców (zasoby mieszkaniowe) (ilość) (strateg)	375,5	388,9	392,5	398,3	403,5	+
(Cel 2.1.)						
4) Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania stanowiącego zasób mieszkaniowy (powierzchnia użytkowa w m ²) (GUS)	58,3	58,5	58,6	58,8	59,0	+
5) Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszka-	21,9	22,7	23,0	23,4	23,8	+

nia na 1 osobę stanowiącego zasób mieszkaniowy (powierzchnia użytkowa w m ²) (GUS)						
6) Ilość zgłoszeń remontów na 1 000 mieszkańców (szt.) (UMP)	0,51	0,44	0,59	0,49	0,4	+
7) Ilość zgłoszeń termomodernizacji na 1000 mieszkańców (szt.) (UMP)	0,43	0,60	0,55	0,40	0,39	+

- Wypracowane dokumenty o charakterze strategicznym uwzględniające realizację danego celu:
- ⇒ „Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy w latach 2009-2014” przyjętego uchwałą Nr 647/XLIV/09 z dn. 29 grudnia 2009 r. (zarządzeniem Nr 2960/2013 z dnia 02 kwietnia 2013 r. Prezydent Miasta Płocka powołał zespół ds. aktualizacji programu).
- ⇒ „Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Płocka” Uchwała Nr 729/XLIII/05 RMP z dnia 28 maja 2005 r. Aktualizacja na 2007-2013 (uchwała Nr 525/XXXVII/09 RMP z dnia 26 maja 2009 r. Na podstawie Uchwały Nr 702/XLII/2013 RMP z dnia 30.12.2013 przystąpiono do opracowania nowego dokumentu pn. „Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Płocka – aktualizacja na lata 2014-2020 i lata następne).

• Ewaluacja

W zakresie wskaźników:

Sugerowane jest pominięcie następujących wskaźników: **liczba osób na izbę; średnia powierzchnia oddawanych mieszkań na 1 000 mieszkańców oraz średnia powierzchnia oddawanych mieszkań na 1 000 zawartych małżeństw** (pominięcie ze względu na fakt zastąpienia podobnymi, monitorowanymi na poziomie systemu STRATEG, jak również z uwagi na możliwość niepełnego odzwierciedlania sytuacji mieszkaniowej przeliczając na 1000 mieszkańców/ małżeństw, szczególnie w przypadku, gdy obydwie determinanty podlegają wahaniom) i zastąpienie ich następującymi:

- Liczba mieszkań oddanych do użytkowania

Cel polityki spójności:

Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu:

- Włączenie społeczne i walka z ubóstwem

- Liczba mieszkań przypadająca na 1000 mieszkańców

Dokumenty strategiczne; monitorowane cel:

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego:

- Cel 3. Poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym

Cel polityki spójności:

Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu:

- Włączenie społeczne i walka z ubóstwem

Kryteria ewaluacji:

Użyteczność: efekty budownictwa mieszkaniowego ukazują skłonność ludności do osiedlania się na wybranym terenie, a jego skala o atrakcyjności danego regionu. W konsekwencji takie wskaźniki jak: ilość nowych mieszkań oddanych do użytku, przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania, itd., świadczą o standardzie życia mieszkańców danego regionu, ukazują skalę nowych inwestycji realizowanych na danym obszarze i dowodzą o jego atrakcyjności. Ponieważ liczba nowych mieszkań oddanych do użytkowania podlega znaczącym wahaniom (a wpływ na statystykę ma chociażby jeden blok mieszkalny oddany do użytku), a ich skala nie jest imponująca jak na miasto wielkości Płocka, sugerowane jest rozważenie wprowadzenia programów związanych z zachętami do osiedlaniem się na terenie Płocka osób młodych, co w konsekwencji korzystnie wpłynie na procesy demograficzne oraz na kondycję i rozwój miasta. „Potencjał demograficzny jest jednym z podstawowych czynników determinujących rozwój miast, posiada przy tym charakter pierwotny wobec wszystkich innych czynników, będąc warunkiem *sine qua non*, szeroko pojętego rozwoju społeczno-gospodarczego”³.

Skuteczność: na przestrzeni badanych lat poprawiły się wskaźniki związane z warunkami mieszkaniowymi. Oczywiście osobno należy rozpatrywać dane związane z zasobami mieszkaniowymi (czyli wszystkimi, które są na rynku), oraz tymi nowo oddawanymi do użytku. Statystyka związana z lokalami nowymi wymaga również zaznaczenia, iż wahania wyników liczby mieszkań czy powierzchni użytkowej są znacząco zależne od koniunktury, zakończenia danej inwestycji przez „producenta”⁴ mieszkań jak również rodzaju mieszkania, które determinuje przeciętną powierzchnię użytkową (która jest zdecydowanie inna w budownictwie wielorodzinnym i jednorodinnym).

³ Potencjał ekonomiczny miast w województwie lubelskim w latach 2000-2010, US w Lublinie, Lublin 2011, s. 27.

⁴ Poprzez producenta rozumiemy: inwestora indywidualnego, dewelopera, spółdzielnię mieszkaniową

Na przestrzeni badanych lat, zostały osiągnięte zakładane pierwotnie rezultaty. Niemniej jednak wydaje się, iż skala nowego budownictwa mieszkaniowego w Płocku nie jest zadowalająca. Sugeruje się rozważenie rozszerzenia działań związanych z osiedlaniem się na terenie Miasta ludzi młodych oraz ograniczenie migracji (szczególnie do terenów gmin sąsiadujących).

IV. POLITYKA PUBLICZNA – BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Cele strategiczne:

1.5. Wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego

- Wskaźniki służące ewaluacji:

Tabela 6. Cel 1.5 Wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego - wartości wskaźników w latach 2009-2013

Nazwa wskaźnika	2009	2010	2011	2012	2013	Trend (2013/2009)
1) Liczba zarejestrowanych przez policję wypadków drogowych (ilość) (UMP)	173	161	188	154	161	+
2) Liczba zarejestrowanych przestępstw kryminalnych (ilość) (UMP)	2 361	2 298	2 485	2 246	2 229	+
3) Liczba zarejestrowanych przestępstw kryminalnych na 1 000 ludności (ilość) (UMP)	18,66	18,43	19,99	18,17	18,04	+
4) Wskaźnik wykrywalności przestępstw kryminalnych (%) (UMP)	49,9	50,7	58,3	56,5	48,2	-
5) Liczba kamer monitoringu miejskiego⁵ (ilość) (UMP)	-	80	90	90	101	+

- **Ewaluacja**

W zakresie wskaźników:

- dodano wskaźnik przedstawiający **bezwzględną ilość zarejestrowanych przestępstw kryminalnych**, celem uzupełnienia wskaźnika przeliczającego przestępstwa kryminalne na 1000 ludności.

Kryteria ewaluacji:

⁵ Bez kamer w szkołach

Użyteczność: „Wyniki badań społecznych na temat poczucia bezpieczeństwa oraz obaw i oczekiwań mieszkańców Polski w dziedzinie bezpieczeństwa są od wielu lat podstawą planowania i wdrażania krajowych i lokalnych działań na rzecz stanu bezpieczeństwa oraz podnoszenia poziomu poczucia bezpieczeństwa obywateli⁶. Działania na rzecz poprawy poczucia bezpieczeństwa wśród obywateli wynikają z konieczności zaspokojenia podstawowych potrzeb obywateli, tak więc podejmowanie jakichkolwiek kroków w tym kierunku jest zasadne.

Skuteczność: w badanych latach odnotowano pozytywne trendy związane z poprawą poziomu bezpieczeństwa. Jedynie w przypadku wykrywalności przestępstw, ostatni analizowany rok tj. 2013, przerwał korzystną tendencję.

V. POLITYKA PUBLICZNA – SŁUŻBA ZDROWIA I PROFILAKTYKA ZDROWOTNA

Cele strategiczne:

1.6. Poprawa dostępności i sprawności działania służby zdrowia

1.7. Poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców

- Wskaźniki służące ewaluacji:

Tabela 7. Cel 1.6. Poprawa dostępności i sprawności działania służby zdrowia – oraz Cel 1.7. Poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców - wartości wskaźników w latach 2009-2013

Nazwa wskaźnika	2009	2010	2011	2012	2013	Trend (2013/2009)
(Cel 1.6.)						
1) Liczba mieszkańców na 1 przychodnię POZ (GUS)	2 692,4	2 493,8	2 143,4	2 247,8	2 046,9	+
a) Ilość przychodni	47	50	58	55	60	+
2) Liczba łóżek szpitalnych na 1000 mieszkańców (powiat m. Płock) (opracowanie na podstawie GUS)	8,82	9,27	9,51	9,75	9,85	+
3) Lekarze na 10 tys. mieszkańców (GUS)	68,59	65,12	71,59	Bd	75,32	+
4) Lekarze dentyści na 10 tys. mieszkańców (GUS)	5,21	4,41	5,39	bd	4,97	-
5) Czas oczekiwania na wybrane usługi⁷ (UMP)						
a) Alergologia	Min. - 0, max.- 74	Min.- 0, max.- 160	Średnio - 131	Min.- 0, max.- 95 dorośli, 245 - dzieci	średnio poradnia - 189	

⁶ Raport o stanie bezpieczeństwa w Polsce w 2011 roku, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, Warszawa 2012, s. 15.

⁷ Brak danych za 2010 rok. W kolumnie roku 2010 są dane z 08.2011 (ze strony www.nfz-warszawa.pl 21.09.2011). Dla lat 2011 i 2013 przeciętny czas oczekiwania w dniach - stan w dniu 31 grudnia

b) Chirurgia ogólna	Min. - 0, max. - 275	Min. - 0, max. - 82	średnio - 15	Min. - 0, max. - 40 dorośli, 15 – dzieci	średnio poradnia - 63, oddział szpitalny - 58	
c) Choroby płuc	Min. - 5, max. - 15	Min. - 0, max. - 20	średnio - 24	Min. - 8, max. - 110	średnio poradnia - 94, oddział szpitalny - 31	
d) Dermatologia	Min. - 0, max. - 84	Min. - 0, max. - 90	średnio - 28	Min. - 0, max. - 117	średnio poradnia - 96, oddział szpitalny - 0	
e) Diabetologia	Min. - 52, max. - 123	Min. - 0, max. - 132	średnio - 158	Min. - 0, max. - 267	średnio poradnia - 100	
f) Kardiologia	Min. - 0, max. - 220	Min. - 0, max. - 268	średnio - 175	Min. - 0, max. - 316	średnio poradnia - 307, oddział szpitalny - 84	
g) Neurologia	Min. - 0, max. - 120	Min. - 0, max. - 87	średnio - 61	Min. - 0, max. - 185 - dorośli, 206 - dzieci	średnio poradnia - 126, oddział szpitalny - 56	
h) Okulistyka	Min. - 0, max. - 72	Min. - 0, max. - 73	średnio - 61	Min. - 0, max. - 274 - dorośli; 173 - dzieci	średnio poradnia - 126, oddział szpitalny - 129	
i) Ortopedia i traumatologia narządu ruchu	Min. - 0, max. - 110	b. d.	średnio - 38	Min. - 0, max. - 165	średnio poradnia - 132, oddział szpitalny - 31	
j) Otolaryngologia	Min. - 0, max. - 90	Min. - 0, max. - 75	średnio - 25	Min. - 0, max. - 33	średnio poradnia - 96, oddział szpitalny - 267	
k) Położnictwo i ginekologia	Min. - 0, max. - 41	Min. - 0, max. - 5	średnio - 6	Min. - 0, max. - 102	średnio poradnia - 70, oddział szpitalny - 79	
l) Psychiatria - bez uzależnień	Min. - 7, max. - 40	Min. - 0, max. - 69	średnio - 25	Min. - 0, max. - 118	średnio poradnia - 41, oddział szpitalny - 0	
m) Psychiatria - uzależnienia	Min. - 0, max. - 0	b. d.	średnio - 0	Min. - 0, max. - 0	średnio poradnia - 8, oddział szpitalny - 0	
n) Rehabilitacja medyczna	Min. - 0, max. - 75	Min. - 0, max. - 123	b. d.	Min. - 0, max. - 133	średnio poradnia - 93, oddział szpitalny - 129	

o) Reumatologia	Min. - 0, max. - 35	Min. - 0, max. - 83	b. d.	Min. - 0, max. - 127	średnio poradnia - 193, oddział szpitalny - 191	
6) Zakontraktowane i wykonane porady specjalistyczne wg podstawowych specjalności w Płocku na 1000 mieszkańców⁸ (UMP)						
a) Alergologia	145	138	133	127	131	-
b) Chirurgia ogólna	222	248	237	214	234	+
c) Choroby płuc	74	81	92	80	82	+
d) Dermatologia	236	241	275	227	214	-
e) Diabetologia	90	83	83	80	92	+
f) Kardiologia	96	88	100	102	105	+
g) Neurologia	188	187	247	247	280	+
h) Okulistyka	438	446	448	401	415	-
i) Ortopedia i traumatologia narządu ruchu	304	266	353	289	354	+
j) Otolaryngologia	251	221	271	201	239	-
k) Położnictwo i ginekologia	466	479	476	463	459	-
l) Psychiatria - bez uzależnień	155	138	142	163	166	+
m) Psychiatria - uzależnienia	52	53	36	47	75	+
n) Rehabilitacja medyczna	2 120	128	2 169	113	1 953	-
o) Reumatologia	105	90	89	93	88	-
(Cel 1.7.)						
7) Liczba podstawowych porad medycznych (ilość w tys.) (GUS)	598,2	562,2	568,7	561,9	582,7	-
8) Porady podstawowe na 1000 mieszkańców (ilość) (GUS)	4 727,5	4 508,6	4 574,4	4 545,5	4 744,4	+
9) Zgony niemowląt na 1 000 urodzeń żywych (liczba) (GUS)	3,6	8,6	3,2	4,7	1,8	+
10) Mediana wieku mieszkańców (UMP)	38,2	38,6	39,4	39,8	bd	+
11) Liczba zachorowań na choroby przewlekłe (UMP)	Bd.	50 104	49 445	40 976	55 687	-
12) Liczba osób korzystająca z profilaktyki zdrowotnej⁹ (UMP)	18 277	16 389	14 971	27 089	12 868	

- Programy realizowane na terenie miasta Płocka uwzględniające realizację danego celu:
- ⇒ „Program profilaktyki i wczesnego wykrywania nowotworów jelita grubego do 30 listopada 2014 r.”

⁸ wykazano wykonane porady specjalistyczne

⁹ Wartość wskaźnika określona została na podst. liczby mieszkańców Płocka, którzy skorzystali z profilaktycznych programów zdrowotnych: finansowanych z NFZ i finansowanych przez Gminę-Miasto Płock. Realizacja pozostałych programów zdrowotnych, w których uczestniczyli płocczanie określana jest liczbą wykonanych świadczeń.

- ⇒ „Program profilaktycznych szczepień przeciw grypie w latach 2012-2014” (nagroda)
- ⇒ „Program profilaktycznych szczepień przeciw HPV w latach 2013-2015”
- ⇒ „Program profilaktycznych szczepień przeciw pneumokokom w latach 2011-2015”
- ⇒ „Program profilaktycznych szczepień przeciw meningokokom w latach 2012-2014”
- ⇒ „Program profilaktyki i wczesnego wykrywania nowotworów piersi w 2014 r”.
- ⇒ „Program promocji zdrowia w szkołach w 2014 r”.

- **Ewaluacja**

W przypadku wskaźników:

Sugerowana jest zmiana pozyskiwania danych w przypadku wskaźnika **liczba mieszkańców na 1 przychodnię POZ** na pochodzące z GUS, co umożliwi porównywalność danych w latach oraz w stosunku do innych jst.

Średnią długość życia zamieniono na **medianę wieku mieszkańców**, ze względu na brak dostępności danych odnośnie średniej długości życia w stosunku do poziomu agregacji danych z poziomu gminy.

Liczbę porad ogólnodostępnych w placówkach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej, ze względu na brak dostępu do danych proponuje się zamienić na **liczbę podstawowych porad medycznych (źródło: GUS)**.

Z analiz wykluczono natomiast liczbę osób korzystających z profilaktyki zdrowotnej, gdyż opis metodologii wskaźnika nie odzwierciedla przedmiotu analizy.

Celem uzupełnienia danych, dodano: **ilość przychodni (wartości bezwzględne), lekarze na 10 tys. mieszkańców (GUS); lekarze dentyści na 10 tys. mieszkańców (GUS)**.

Kryteria ewaluacji:

Użyteczność: ważną część analizy potencjału ekonomicznego miast stanowią usługi w zakresie zabezpieczenia społecznego związane z ochroną zdrowia i życia. Zabezpieczanie potrzeb społeczeństwa w zakresie funkcjonowania służby zdrowia (dostęp mieszkańców regionu do publicznej służby zdrowia) jest miarą dobrobytu i czynnikiem wspierającym rozwój.

Dlatego też, pomimo iż zabezpieczenie mieszkańców w zakresie służby zdrowia nie jest zadaniem własnym gminy lecz powiatu, wspieranie działań z tym związanych podejmowane jest również przez samorządy gminne. Wprowadzanie profilaktycznych programów zdrowotnych jest właściwym kierunkiem wspierania działalności służby zdrowia.

Skuteczność: poprawił się dostęp mieszkańców do służby zdrowia: zwiększyła się ilość przychodni, poprawiły się wskaźniki dotyczące liczby łóżek szpitalnych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców czy liczba lekarzy na 10 tys. mieszkańców. Wzrosła natomiast liczba zachorowań na choroby przewlekłe (o 11,1% w roku 2013 w stosunku do 2010). Czas oczekiwania na wybrane usługi ściśle zależą od specjalizacji oraz roku (szczegółowe dane w tabeli 7), ale można zaryzykować stwierdzenie, iż czas ten generalnie wydłuża się.

Należy jednak ponownie podkreślić, iż w zakresie służby zdrowia, samorząd miejski był organem wspierającym działalność powiatu.

1.8. Ograniczone bariery dla osób niepełnosprawnych

- Wskaźniki służące ewaluacji:

Tabela 8. Cel 1.8. Ograniczone bariery dla osób niepełnosprawnych - wartości wskaźników w latach 2009-2013

Nazwa wskaźnika	2009	2010	2011	2012	2013	Trend (2013/2009)
1) Liczba autobusów w transporcie miejskim przystosowanych do transportu osób niepełnosprawnych (UMP)	72	74	74	88	95	+
2) Liczba miejsc postojowych dla pojazdów osób niepełnosprawnych w stosunku do łącznej ilości miejsc postojowych ¹⁰ (UMP)	3,64	4,07	3,31	2,97	3,21	-
3) Liczba miejsc postojowych dla pojazdów osób niepełnosprawnych (UMP)	bd	bd	684	712	739	+

- Wypracowane dokumenty o charakterze strategicznym uwzględniające realizację danego celu:
- ⇒ „Osoba niepełnosprawna w społeczności lokalnej na lata 2013-2018” (Uchwała Nr 556/XXXIII/2013 RMP z dnia 26 marca 2013 r.), jako kontynuacja programu „Osoba niepełnosprawna w społeczności lokalnej na lata 2008-2012” (Uchwała Nr 231/XVI/07 RMP z dn. 27 listopada 2007 r.
- ⇒ „Program promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy w Płocku na lata 2014-2018” (zał. do Uchwały nr 782/XLVI/2014 RMP z dn. 29 kwietnia 2014 r.), jako kontynuacja „Programu promocji zatrudnienia i aktywizacji

¹⁰ Dane dotyczące gminy

lokalnego rynku pracy w Płocku na lata 2008-2013” (Uchwała Nr 379/ZXXVI/08 RMP z dnia 26 sierpnia 2008 – zał 1 (w sprawie zmian w Uchwale RM Nr 910/LIV/06 z dnia 29 marca 2006 r.)

- **Ewaluacja**

W zakresie wskaźników:

Dodano wartość bezwzględną wskaźnika: **liczba miejsc postojowych dla pojazdów osób niepełnosprawnych** z uwagi na uzupełnienie miernika pod nazwą **liczba miejsc postojowych dla pojazdów osób niepełnosprawnych w stosunku do łącznej ilości miejsc postojowych**¹¹, który to analizowany samodzielnie może sugerować spadek. Wartości bezwzględne natomiast pokazują, iż spadku nie ma, jest wzrost liczby miejsc postojowych dla niepełnosprawnych, natomiast dynamika wzrostu łącznej ilości miejsc postojowych jest wyższa, stąd niekorzystny trend zjawiska, mogący wpłynąć na błędną interpretację wyników.

Kryteria ewaluacji:

Użyteczność: Kwestia ograniczania barier urbanistyczno-architektonicznych dla osób niepełnosprawnych jest od wielu lat jest ważnym elementem polityki społecznej. Tym bardziej, że realizacja tego zadania może sprzyjać nie tylko swobodzie poruszania się, ale również zintensyfikowaniu działań sprzyjających aktywności osób niepełnosprawnych na rynku pracy. Te działania są spójne ze strategicznymi zapisami mającymi na celu poprawę sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz integracji społecznej.

Skuteczność: na przestrzeni badanego okresu, do 95 wzrosła ilość autobusów miejskich przystosowanych do transportu osób niepełnosprawnych (z 72 w 2009 r.). Zwiększyła się również ilość miejsc postojowych dla pojazdów osób niepełnosprawnych. Tak więc na przestrzeni badanych lat zanotowano pozytywne trendy i osiągnięcie zakładanych celów w tym obszarze.

---

¹¹ Dane dotyczące gminy

VI. POLITYKA PUBLICZNA – EDUKACJA

Cele strategiczne:

1.10. Wysoki poziom zaspokojenia potrzeb edukacyjnych mieszkańców

- Wskaźniki służące ewaluacji:

Tabela 9. Cel 1.10. Wysoki poziom zaspokojenia potrzeb edukacyjnych mieszkańców - wartości wskaźników w latach 2009-2013

Nazwa wskaźnika	2009	2010	2011	2012	2013	Trend (2013/2009)
1) Liczba uczniów szkół podstawowych i gimnazjów przypadająca na 1 komputer z szerokopasmowym dostępem do Internetu (strateg)	25	24,4	24,1	19,3	bd	+
2) Odsetek dzieci w wieku 4-6 lat objętych wychowaniem przedszkolnym (%) (strateg)	84,1	88,7	87,3	91,4	94,3	+
3) Liczba studentów w Płocku (UMP)	10 972 ¹²	10 989 ¹³	10 795 ¹⁴	9 186 ¹⁵	8 383	-
4) Liczba mieszkańców studiująca w Płocku (UMP)	Bd.	2 598	2 399	2 308	2 505	-
5) Liczba kierunków kształcenia na poziomie średnim ¹⁶ (UMP)	Bd	24	24	24	20	-
6) Liczba kierunków kształcenia na poziomie wyższym ¹⁷ (UMP)	30	Bd	36	39	36	+
7) Liczba uczniów w szkołach ponadgimnazjalnych na populację młodzieży w tym wieku ¹⁸ (UMP)	97,1	81,76	102,34	105,63	107,99	+
8) Liczba oddziałów integracyjnych na ogólną liczbę oddziałów w placówkach oświatowych ¹⁹ (UMP)	3,90	5,18	6,46	6,54	8,73	+
9) Liczba oddziałów sportowych na ogólną liczbę oddziałów w placówkach oświatowych (%) (UMP)	8,5	6,15	6,00	7,13	8,89	+

¹² Rok szkolny 2009/2010

¹³ Rok szkolny 2010/2011

¹⁴ Rok szkolny 2011/2012

¹⁵ Rok szkolny 2012/2013

¹⁶ Dotyczy jednostek oświatowych prowadzonych wyłącznie przez miasto Płock

¹⁷ Bez studiów podyplomowych

¹⁸ Dotyczy jednostek oświatowych prowadzonych wyłącznie przez miasto Płock

¹⁹ 2011, 2012 – zawierają dane o liczbie o. integracyjnych i specjalnych w ogólnodostępnych szkołach podst., gimnazjach i przedszkolach

- Wypracowane dokumenty o charakterze strategicznym uwzględniające realizację danego celu:
  - ⇒ „Polityka edukacyjna miasta na lata 2009-2015”, zarządzenie nr 3074/092 z dn. 13 marca 2009 r.
  - ⇒ „**Wspieranie działalności szkół wyższych**” – program bezterminowy, ostatnia zmiana - Uchwała nr 543/XXXII/2013 RMP z dn. 26 lutego 2013 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr 444/XXVII/2012 z dnia 25 września 2012 r.
  - ⇒ „**Polityka rozwoju gospodarczego Miasta Płocka na lata 2012-2022**” uchwała nr 467/XXVIII/2012 RMP z dn. 30 października 2014 r.
- **Ewaluacja**

W zakresie wskaźników:

Sugerowana jest zmiana następujących wskaźników:

Liczba dzieci w przedszkolach samorządowych na populację dzieci w tym wieku na wskaźnik z systemu strateg **odsetek dzieci w wieku 4-6 lat objętych wychowaniem przedszkolnym.**

Liczba dzieci przypadająca na komputer w szkole na wskaźnik pochodzący z systemu strateg **liczba uczniów szkół podstawowych i gimnazjów przypadająca na 1 komputer z szerokopasmowym dostępem do Internetu.**

Obydwa powyższe wskaźniki wpisują się w następujące cele strategiczne oraz cele polityki spójności:

- Liczba uczniów szkół podstawowych i gimnazjów przypadająca na 1 komputer z szerokopasmowym dostępem do Internetu

Dokumenty strategiczne; monitorowane cel:

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego:

- Cel 2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych

Cel polityki spójności:

Rozwój inteligentny:

- Jakość i dostępność ICT
  - Jakość edukacji, umiejętności i uczenia się przez całe życie
- Odsetek dzieci w wieku 4–6 lat objętych wychowaniem przedszkolnym

*Dokumenty strategiczne; monitorowane cel:***Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju:**

- Cel 7. Konkurencyjna gospodarka - Rozwój kapitału ludzkiego

*Cel polityki spójności:***Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu:**

- Wysokie zatrudnienie i mobilność pracowników
- Włączenie społeczne i walka z ubóstwem

Dodano wskaźnik prezentujący **liczbę osób studiującą w Płocku** (nie tylko mieszkańców), co ukazuje skalę „popularności” Płocka jako miasta akademickiego, atrakcyjnego dla studentów, również spoza miasta.

Kryteria ewaluacji:

Użyteczność: usługi związane z oświatą i wychowaniem są jednym z kluczowych elementów infrastruktury społecznej miast. Zaspokojenie potrzeb edukacyjnych jest niezbędnym czynnikiem wspierającym rozwój danego regionu, tym samym podnoszącym jego potencjał ekonomiczny. Stąd też zasadna jest realizacja wysokiej jakości polityki w zakresie edukacji.

Skuteczność: efekty założonych celów w zakresie edukacji ukazują poprawę w zakresie wielu aspektów, jak: komputeryzacja wśród uczniów szkół podstawowych i gimnazjów, objęciem wychowaniem przedszkolnym dzieci w wielu 4-6 lat. Znacząco (z 3,90 do 8,73) wzrosła również liczba oddziałów integracyjnych na ogólną liczbę oddziałów w placówkach oświatowych oraz liczba oddziałów sportowych.

Pomimo „Programu wspierania działalności szkół wyższych” oraz działaniom mającym na celu wzmocnienie potencjału szkolnictwa wyższego²⁰ liczba studentów w Płocku rokrocznie spada. Pozytywnych informacji dostarczają dane dotyczące samych mieszkańców studiujących w Płocku – po okresach spadku w latach 2011-2012, rok 2013 przyniósł wzrost studiujących płocczan do poziomu niemal z 2010 r. Korzystnie przedstawia się również wskaźnik skolaryzacji w szkołach ponadgimnazjalnych, wynoszący w 2013 r. 107,99 (wzrost z 97,1 w 2009 r.), co oznacza, że miasto w zakresie edukacji przyciąga uczniów okolicznych gmin.

²⁰ „Polityka Rozwoju Gospodarczego Miasta Płocka na lata 2012-2022

VII. POLITYKA PUBLICZNA – KULTURA I DZIEDZICTWO NARODOWE

Cele strategiczne:

1.11. Wysoki stopień zachowania dziedzictwa kulturowo – historycznego

- Wskaźniki służące ewaluacji:

Tabela 10. Cel 1.11. Wysoki stopień zachowania dziedzictwa kulturowo-historycznego - wartości wskaźników w latach 2009-2013

Nazwa wskaźnika	2009	2010	2011	2012	2013	Trend (2013/2009)
1) Liczba kontroli oceniających stan zachowania zabytków (nadzór konserwatorski w myśl art. 38 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami) (Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków)	1	4	1	3	7	+
2) Liczba udzielonych dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków (UMP)	20	11	19	15	16	-
3) Kwota udzielonych dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków (UMP)	885 085	588 211	641 376	771 834	673 804	-
4) Liczba odbytych wizji w terenie w ramach bieżącej kontroli realizacji umów o dotacje oraz w ramach monitorowania realizacji projektów wpisanych do Lokalnego Programu Rewitalizacji (UMP)	100	70	110	100	130	+
5) Liczba dokonywanych oględzin w ramach wizji terenowych (w ramach prowadzonych postępowań administracyjnych) (Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków)	100	400	280	300	280	+

- Wypracowane dokumenty o charakterze strategicznym uwzględniające realizację danego celu:

⇒ „Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Płocka” Uchwała Nr 729/XLIII/05 RMP z dnia 28 maja 2005 r. Aktualizacja na 2007-2013 (uchwała Nr 525/XXXVII/09 RMP

z dnia 26 maja 2009 r. Na podstawie Uchwały Nr 702/XLII/2013 RMP z dnia 0.12.2013 przystąpiono do opracowania nowego dokumentu pn. „Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Płocka – aktualizacja na lata 2014-2020 i lata następne)

- ⇒ **„Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Płocka”** – zmiana studium Uchwałą Nr 565/XXXIII/2013 RMP z dnia 26 marca 2013 r.
- ⇒ **Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego** - na bieżąco przyjmowane uchwałami Rady Miasta Płock.

- **Ewaluacja**

Według zapisów Zespołu monitorującego wskaźniki Strategii 2022, Zespół Rewitalizacji w latach 2010, 2011 i 2012 nie przeprowadzał kontroli oceniających stan zabytków. Prowadził natomiast wszelkie sprawy z udzielaniem dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków, znajdujących się na terenie miasta Płocka. W latach 2010 - 2011 kontroli oceniających stan zabytków nie przeprowadzały także wskazane w Strategii jednostki odpowiedzialne -współpracujące, w 2012 roku podobnie, poza Miejskim Konserwatorem Zabytków.

Zespół monitorujący analizuje stopień realizacji tego strategicznego celu za pomocą nowych, proponowanych do wdrożenia wskaźników: **liczby udzielonych dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków; kwoty udzielonych dotacji celowych na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków; liczby odbytych wizji w terenie w ramach bieżącej kontroli realizacji umów o dotacje oraz w ramach monitorowania realizacji projektów wpisanych do Lokalnego Programu Rewitalizacji; liczby dokonywanych oględzin w ramach wizji terenowych (w ramach prowadzonych postępowań administracyjnych).**

Kryteria ewaluacji:

Użyteczność: „Zgromadzone w przeszłości zasoby mogą inspirować i dodawać sił na przyszłość. Nawet dziedzictwo kulturowe jest odkrywane na nowo każdego dnia, gdy odnawiamy stare budynki lub przystosowujemy dawne umiejętności do wymogów współczesności: dzisiejsza klasyka to wczorajsza innowacja. Kreatywność nie wyraża się wyłącznie w tworzeniu

nowych rzeczy, lecz także w odpowiednim traktowaniu dotychczasowego dorobku²¹. W praktyce oznacza to położenie nacisku na infrastrukturę stanowiącą dziedzictwo kulturowo-historyczne z umiejętnym łączeniem nowej architektury w przestrzeni publicznej z tą, która stanowi wartość historyczną i podlega rewitalizacji.

Skuteczność: liczba oraz kwota udzielonych dotacji na zabiegi konserwatorskie uległa zmniejszeniu, w podanych analizie latach. Zwiększył się natomiast monitoring prac w postaci liczby odbytych wizji i oględzin w terenie. Wydaje się, iż zasadnym byłoby wprowadzenie wskaźnika rezultatu, w postaci ilości budynków (opcjonalnie powierzchni), w których dokonano prac renowacyjnych/konserwatorskich.

1.12. Wysoki stopień korzystania z oferty kulturalnej Miasta oraz poziom czynnego uczestnictwa w kulturze

- Wskaźniki służące ewaluacji:

Tabela 11. Cel 1.12. Wysoki stopień korzystania z oferty kulturalnej miasta oraz poziom czynnego uczestnictwa w kulturze - wartości wskaźników w latach 2009-2013

Nazwa wskaźnika	2009	2010	2011	2012	2013	Trend (2013/2009)
1) Udział wydatków na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego w wydatkach budżetu jednostek samorządu terytorialnego ogółem (%) (strateg)	4,2	3,4	3,5	3,2	3,2	-
2) Czytelnicy bibliotek na 1000 mieszkańców	301	305	297	255	264	-
3) Liczba osób zwiedzających muzea i oddziały muzealne na 10 tys. mieszkańców (strateg)	4 573,3	4 191,7	5 907,4	6 000,3	7 551,0	+
4) Przeciętna liczba uczestników imprez w domach i ośrodkach kultury, klubach i świetlicach na 1 mieszkańca (strateg)	1,1	.	1,2	1,7	2,2	+

- Wypracowane dokumenty o charakterze strategicznym uwzględniające realizację danego celu:
  - ⇒ „**Strategia promocji Płocka**” uchwała nr 586/XXXIV/2013 z 30 kwietnia 2013 r.
  - ⇒ „**Polityka rozwoju gospodarczego Miasta Płocka na lata 2012-2022**” uchwała nr 467/XXVIII/2012 RMP z dn. 30 października 2012 r.

²¹ Charles Landry, *Kreatywne miasto*, przeł. O. Siara. Narodowe Centrum Kultury, Warszawa 2013.

- **Ewaluacja**

W zakresie wskaźników:

Ze względu na trudności w pozyskiwaniu danych, a tym samym celem dokonywania porównań wyników analiz w cyklu r/r, w analizie zastąpiono następujące wskaźniki na pochodzące z systemu strateg:

ilość środków wydatkowanych na imprezy organizowane dla społeczności lokalnej, na udział wydatków na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego w wydatkach budżetu jednostek samorządu terytorialnego ogółem.

- Udział wydatków na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego w wydatkach budżetu jednostek samorządu terytorialnego ogółem

Dokumenty strategiczne; monitorowane cel:

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego:

- Cel 4. Rozwój i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego i kreatywnego - wskaźniki pomocnicze

Cel polityki spójności: Rozwój zrównoważony:

- Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów

- Liczba mieszkańców, którzy wzięli udział w imprezach organizowanych w mieście na 1000 mieszkańców oraz liczba mieszkańców korzystających z edukacji kulturalnej i artystycznej na 1000 mieszkańców na przeciętną liczbę uczestników imprez w domach i ośrodkach kultury, klubach i świetlicach na 1 mieszkańca

- Przeciętna liczba uczestników imprez w domach i ośrodkach kultury, klubach i świetlicach na 1 mieszkańca

Dokumenty strategiczne; monitorowane cel:

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego:

- Cel 2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych

Wskaźnik **liczba mieszkańców korzystających z ofert placówek kulturalnych na 1000 mieszkańców** – zastąpiono **liczbą osób zwiedzających muzea i oddziały muzealne na 10 tys. mieszkańców.**

- Liczba osób zwiedzających muzea i oddziały muzealne na 10 tys. mieszkańców

Dokumenty strategiczne; monitorowane cel:

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego:

- Cel 1. Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów

Cel polityki spójności:

Rozwój inteligentny:

- Jakość edukacji, umiejętności i uczenia się przez całe życie

Kryteria ewaluacji:

Użyteczność: „(...) Kultura jest głównym czynnikiem, który integruje społeczeństwo i służy spójności danego systemu społecznego. (...). Dzięki procesom kulturyzacji stajemy się członkami społeczeństwa, w którym zostaliśmy wychowani”²². Z jednej więc strony konieczność monitorowania postępów w zakresie kultury wynika z potrzeb rozwoju, zaspokajania wyższych potrzeb mieszkańców, z drugiej natomiast kultura pełni funkcję zespalającą i integrującą społeczeństwo, co jest istotne z punktu widzenia identyfikacji z miastem. W „Strategii Promocji Płocka do 2016 r.” czytamy, iż „mieszkańcy Płocka widzą szansę na rozwój miasta w kierunku centrum kultury, miasta przyjaznego turystyce, zapewniającego atrakcje turystyczne oraz proponującego różnorodne sposoby rekreacji i sportu”²³. Dodatkowo, rozwój kulturowy miasta ma ścisły związek z turystyką (zapewnienie możliwości spędzania wolnego czasu przez turystów), która stanowi jeden z głównych obszarów strategicznych „Polityki rozwoju gospodarczego miasta Płocka na lata 2012-2022”. Ponadto „twórczy klimat miasta poszerza horyzonty myślowe mieszkańców i możliwości działających tu instytucji. Co ciekawe to infrastruktura kulturalna może być punktem wyjścia do przyciągnięcia inwestorów a nie na odwrót. Kultura jest całością zasobów, które decydują o wyjątkowości miasta. Jego niepowtarzalności”²⁴.

Skuteczność: częstokroć efekty kultury są trudno mierzalne, jednak jednym z obiektywnych wskaźników jej „pomiaru” jest polityka finansowania i ponoszone nakłady na rozwój. Z zaproponowanych do ewaluacji wskaźników wynika, iż udział wydatków na kulturę w wydatkach budżetowych maleje (o 1 pkt. proc.). Wzrasta natomiast liczba osób zwiedzających muzea i oddziały muzealne (o 65,1%). Podwoiła się przeciętna liczba uczestników imprez w domach i ośrodkach kultury, klubach i świetlicach. Podsumowując, zanotowano pozytywne trendy w zakresie wzrostu liczby beneficjentów działań kulturalnych przy jednoczesnym spadku udziału wydatków na kulturę w wydatkach budżetowych.

²² www.lambsworld.marusz.net.

²³ „Strategii Promocji Płocka do 2016 r.”, str.4

²⁴ Charles Landry, *Kreatywne miasto*, przeł. O. Siara. Narodowe Centrum Kultury, Warszawa 2013.

VIII. POLITYKA PUBLICZNA – SPORT I REKREACJA

Cele strategiczne:

1.13. Zwiększona dostępność i podniesiony standard infrastruktury przeznaczonej na sport, rekreację i aktywny wypoczynek

1.14. Większe znaczenie sportu wśród społeczności Miasta

- Wskaźniki służące ewaluacji:

Tabela 12. Cel 1.13. Zwiększona dostępność i podniesiony standard infrastruktury przeznaczonej na sport, rekreację i aktywny wypoczynek oraz Cel 1.14. Większe znaczenie sportu wśród społeczności Miasta - wartości wskaźników w latach 2009-2013

Nazwa wskaźnika	2009	2010	2011	2012	2013	Trend (2013/2009)
(Cel 1.13)						
1) Liczba boisk na 1 000 mieszkańców (UMP)²⁵	0,57	0,56	0,56	0,57	0,55	-
2) Liczba sal gimnastycznych na 1000 mieszkańców (UMP)²⁶	0,4	0,4	0,39	0,39	0,32	-
3) Ścieżki rowerowe na 10 tys. ludności (GUS)	-	-	1,0	1,0	2,1	+
4) Ścieżki rowerowe w km (GUS)	-	-	12,4	12,8	26,4	+
5) Powierzchnia terenów zieleni (ha) (strateg)	259	259	263	237	235	-
6) Powierzchnia parków, zieleńców, i terenów zieleni osiedlowej na 1000 mieszkańców (w ha) (GUS)	2,05	2,08	2,11	1,91	1,91	-
(Cel 1.14)						
7) Liczba osób korzystających z infrastruktury sportowo-rekreacyjnej (MZS)	499 563	663 066	663 066	765 928	917 885	+
8) Liczba sportowców osiągniętych wyniki na poziomie krajowym i międzynarodowym na 1000 ludności (MZS)	2,00	2,99	2,50	1,51	1,47	-
9) Ćwiczący ogółem w klubach sportowych²⁷ (UMP)	2 914	3 500	3 500	3 500	3 000	-

- Wypracowane dokumenty o charakterze strategicznym uwzględniające realizację danego celu:

²⁵ Wprowadzono nową klasyfikację obiektów, co może znaleźć przełożenie w prezentowanych wskaźnikach

²⁶ ibidem

²⁷ Statystyka w cyklu 2 letnim

- ⇒ „Program zrównoważonego rozwoju systemu dróg rowerowych na terenie miasta Płocka do 2033 roku w ujęciu krajowym, regionalnym i lokalnym” Zarządzenie Nr 1393/2012 Prezydenta Miasta Płock z dnia 09 lutego 2012 r.
- ⇒ „Plan zrównoważonego rozwoju transportu zbiorowego dla miasta Płocka 2014-2023” uchwała nr 761/XLV/2014 z dn. 25 marca 2014

- **Ewaluacja**

W zakresie wskaźników:

W ramach celów 1.13. Zwiększona dostępność i podniesiony standard infrastruktury przeznaczonej na sport, rekreację i aktywny wypoczynek oraz 1.14. Większe znaczenie sportu wśród społeczności miasta, dodano: **ścieżki rowerowe (w km)** oraz **powierzchnię terenów zieleni (ha)** (wskaźnik pochodzący ze strategii).

Sugerowane jest uzupełnienie danych dotyczących boisk i sal gimnastycznych (analiza danych wstecz) według opracowanego na potrzeby monitoringu Strategii 2022 podziału²⁸, z uwagi na obecną zmianę klasyfikacji obiektów, uniemożliwiającą porównanie danych, a w związku z tym poprawne wnioskowanie.

Z kolei: wskaźnik **powierzchnia parków i terenów zielonych w mieście na mieszkańca** zastąpiono **powierzchnią parków, zieleńców, i terenów zieleni osiedlowej na 1000 mieszkańców (w ha)**, z uwagi na użyteczność danych (w przypadku pierwszego wskaźnika analizowane dane są w promilach).

- Powierzchnia terenów zieleni

Dokumenty strategiczne; monitorowane cel:

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju:

- Cel 6. Zapewnienie ładu przestrzennego

Cel polityki spójności:

Rozwój zrównoważony:

- Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów

Kryteria ewaluacji:

Użyteczność: „Sport stanowi enklawę życia społecznego. Mimo, częstych sygnałów o lekceważeniu obowiązujących w nim reguł, w dalszym ciągu pozostaje najbardziej sprawiedliwą

²⁸ Sugerowane jest opracowanie schematu, według którego obiekty można będzie porównać r/r

sferą życia²⁹. Obecnie sport stał się masową praktyką, a widowiska sportowe, szczególnie te, w których biorą udział lokalne zespoły stanowią niepisaną pozawerbalną komunikację pomiędzy różnymi podmiotami życia społecznego, przyczyniając się do zwiększenia integracji społecznej.

Skuteczność: W ciągu poddanych analizie lat, zanotowano pozytywne trendy w zakresie liczby osób korzystających z infrastruktury sportowo-rekreacyjnej (wzrost o blisko 84%). Wyniki te trudno odnieść do dostępnej infrastruktury, która jest poddawana monitoringowi tj. liczby boisk i sal gimnastycznych, gdyż prezentowane w tabeli 12. dane nie są porównywalne w latach, z powodu zmiany klasyfikacji obiektów. Zmniejszeniu uległ teren powierzchni zielonych, jedynie ponad dwukrotnie wzrosła długość ścieżek rowerowych na terenie miasta.

IX. POLITYKA PUBLICZNA – SPOŁECZEŃSTWO OBYWATELSKIE

Cele strategiczne:

1.15. Zwiększony poziom aktywności obywatelskiej

- Wskaźniki służące ewaluacji:

Tabela 13. Cel 1.15. Zwiększony poziom aktywności obywatelskiej - wartości wskaźników w latach 2009-2013

Nazwa wskaźnika	2009	2010	2011	2012	2013	Trend (2013/2009)
1) Liczba organizacji pozarządowych działających w mieście na 1000 mieszkańców (GUS)	2,51	2,72	2,57	2,69	2,6	+
2) Ilość wniosków do funduszu grantowego i konkursach organizowanych przez Urząd Miasta	597	1050	302	446	304	-
3) Frekwencja w wyborach³⁰	24,05	w wyborach do RM - 46,49, w wyborach Prezydenta I tura - 46,48, II tura - 34,95	wybory do Sejmu - 52,38, wybory do Senatu - 52,37	-	6,8	

²⁹ H. Zdebska, *Gry sportowe w kategoriach etyki* [w:] *Aksjologia sportu*, Z. Dziubiński (red.), Warszawa 2001, s. 156.

³⁰ 2008-wybory do rad osiedli, 2009-wybory do Parlamentu Europejskiego, 2010- wybory do RM Płocka i wybory Prezydenta miasta, 2011 - wybory do Sejmu i do Senatu

- Wypracowane dokumenty o charakterze strategicznym uwzględniające realizację danego celu:
  - ⇒ „**Polityka rozwoju gospodarczego Miasta Płocka na lata 2012-2022**” uchwała nr 467/XXVIII/2012 RMP z dn. 30 października 2014 r.
  - ⇒ „**Program Aktywności Lokalnej dla Miasta Płocka na lata 2014-2016**” (zał. do uchwały nr 714/XLIII/2014 RMP z dn. 28 stycznia 2014 r.) jako kontynuacja dokumentu „Program Aktywności Lokalnej dla Miasta Płocka na lata 2008-2013” przyjętego uchwałą Nr 345/XXIV/08 RMP z dnia 27 maja 2008 r.
  - ⇒ „**Program współpracy Gminy-Miasto Płock z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie działającymi na terenie Miasta Płocka**” (program roczny, uchwalany co roku na rok kolejny)
- Ewaluacja

W zakresie wskaźników:

Wykluczono wskaźnik: **ilość osób biorących udział w konkursach organizowanych przez Urząd Miasta Płocka** z uwagi na brak porównywalności danych w analizowanych latach.

Jeśli chodzi o wskaźnik **frekwencja w wyborach**, sugerowany jest podział wskaźnika ze względu na rodzaj wyborów, celem zachowania transparentności danych.

Kryteria ewaluacji:

Użyteczność: Promowanie współdziałania i partycypacji społecznej zostało zdefiniowane jako cel operacyjny obszaru strategicznego miasta Płocka jakim jest: tożsamość wewnętrzna (w ramach celu strategicznego: wzmacnianie integracji wewnętrznej mieszkańców).

Skuteczność: realizacja tego celu zapisana jest w wypracowanych dokumentach strategicznych miasta Płocka. Jeśli chodzi o ilość organizacji pozarządowych działających w mieście ich liczba na przestrzeni analizowanych lat pozostaje na stałym poziomie. Zmniejszyła się natomiast blisko dwukrotnie ilość wniosków do funduszu grantowego i konkursów organizowanych przez UM.

1.16. Rozwinięte poczucie dumy i więzi z Miastem

- Wskaźniki służące ewaluacji:

Tabela 14. Cel 1.16. Rozwinięte poczucie dumy i więzi z Miastem - wartości wskaźników w latach 2009-2013

Nazwa wskaźnika	2009	2010	2011	2012	2013	Trend (2013/2009)
1) Poziom poczucia tożsamości mieszkańców z Miastem	bd	bd	70%	70%	bd	bd

- Wypracowane dokumenty o charakterze strategicznym uwzględniające realizację danego celu:
  - ⇒ „Strategia promocji Płocka” uchwała nr 586/XXXIV/2013 z 30 kwietnia 2013r.
  - ⇒ „Polityka rozwoju gospodarczego Miasta Płocka na lata 2012-2022” uchwała nr 467/XXVIII/2012 RMP z dn. 30 października 2014 r.
- Ewaluacja

W założeniach strategicznych, poziom poczucia tożsamości mieszkańców z miastem miał być monitorowany poprzez cyklicznie przeprowadzane badania. Z danych uzyskanych przez UMP wynika, że w 2013 r. badania poziomu poczucia tożsamości mieszkańców z Miastem nie zostały przeprowadzone. Badania były prowadzone w 2011 roku. Z dostępnych danych wynika, że badaną populację stanowili uczniowie oraz osoby dorosłe. Założenie takie jest poprawne zważywszy na fakt, iż to właśnie uczniowie (zwłaszcza ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych) stoją u progu decyzji edukacyjnych, życiowych, zawodowych, i poznanie ich poczucia związania z Płockiem znajdzie odzwierciedlenie w przyszłej populacji Płocka.

Kryteria ewaluacji:

Użyteczność: monitorowanie i badanie obecnego związania z miastem, ma niebagatelne znaczenie w przyszłej populacji miasta. Realizacja tego celu (Cel operacyjny 6.1. Kształtowanie i wzmacnianie poczucia tożsamości z miastem) jest nieodłącznym elementem budowania tożsamości miasta i jego mieszkańców, i znalazła też swoje miejsce w zapisach „Polityki rozwoju gospodarczego miasta Płocka na lata 2012-2022”.

Skuteczność: miara skuteczności działań realizowanych w ramach danego celu musi wynikać z przeprowadzanych cyklicznie badań (wśród ściśle dobranych grup respondentów), których na moment ewaluacji brakuje.

X. POLITYKA PUBLICZNA – KOMUNIKACJA

Cele strategiczne:

2.2. Podniesiona sprawność i jakość systemu komunikacyjnego w mieście

2.3. Połączony system komunikacyjny wewnętrzny z zewnętrznym

- Wskaźniki służące ewaluacji:

Tabela 15. Cel 2.2. Podniesiona sprawność i jakość systemu komunikacyjnego w mieście oraz Cel 2.3. Połączony system komunikacyjny wewnętrzny z zewnętrznym - wartości wskaźników w latach 2009-2013

Nazwa wskaźnika	2008	2010	2011	2012	2013	Trend (2013/2009)
1) Udział ulic o nawierzchni twardej i ulepszonej w stosunku do całości (%) (UMP)	84,5	88,4	-	93,6	-	+
2) Długość zbudowanych ulic w km	3,80	bd	1,53	3,20	4,96	+
3) Liczba miejsc parkingowych (ilość)	6 999	6 999	7 029	8 150	8 440	+

- Wypracowane dokumenty o charakterze strategicznym uwzględniające realizację danego celu:
  - ⇒ „**Plan zrównoważonego rozwoju transportu zbiorowego dla miasta Płocka 2014-2023**” uchwała nr 761/XLV/2014 z dn. 25 marca 2014
  - ⇒ „**Program zrównoważonego rozwoju systemu dróg rowerowych na terenie miasta Płocka do 2033 roku w ujęciu krajowym, regionalnym i lokalnym**” Zarządzenie Nr 1393/2012 Prezydenta Miasta Płock z dnia 09 lutego 2012 r.

- **Ewaluacja**

W zakresie wskaźników:

W miejsce wskaźnika **długość ulic spełniających wymagania techniczne w km w stosunku do długości dróg ogółem**, którego monitorowanie nie przynosi pożądanych efektów, gdyż zbierane dane są nieporównywalne, proponowany jest wskaźnik **udział ulic o nawierzchni twardej i ulepszonej w stosunku do całości (źródło: UMP, MZS)**.

Kryteria ewaluacji:

Użyteczność: dostępność komunikacyjna jest jednym z kluczowych elementów wpływających na rozwój danego regionu, stanowiącym o jego potencjale ekonomicznym. „Jest to je-

den z najważniejszych czynników, trwale kształtujący podstawy rozwoju społeczno-gospodarczego poprzez stworzenie ogólnych warunków materialnej działalności produkcyjnej, warunków dla właściwego funkcjonowania gospodarki oraz stałe stymulowanie jej rozwoju. Nie ulega wątpliwości, że oprócz czynników materialnych, dostępność komunikacyjna stwarza także społeczne przesłanki dla działalności produkcyjnej i usługowej. Odpowiednie położenie geograficzne w połączeniu z dobrą infrastrukturą komunikacyjną i transportową, wpływa na rozwój gospodarki poprzez korzyści i oszczędności. Korzyści w tym kontekście stanowią funkcję wpływu infrastruktury na rozwój poza infrastrukturalnych gałęzi gospodarczych, wzrostu ogólnych inwestycji i zatrudnienia oraz przyrostu dochodów. Z kolei oszczędności przejawiają się w obniżce cen za usługi infrastrukturalne, co ma bezpośrednie przełożenie na obniżenie kosztów oraz rosnącej skali wszelkiej działalności gospodarczej³¹.

Skuteczność: efekty poprawy poruszania się po mieście wyrażanej poprzez poprawę jakości dróg, ilość miejsc parkingowych, jak również pojawienie się alternatywnych dla zmotoryzowanych ścieżek rowerowych są widoczne na przestrzeni analizowanych lat.

Jednak cel strategiczny **2.3. Połączony system komunikacyjny wewnętrzny z zewnętrznym** - nie ma określonych, przyporządkowanych wskaźników i nie jest de facto monitorowany żadnymi zastępczymi miernikami, co niewątpliwie utrudnia proces obiektywnej oceny realizacji założonego celu. Ma on jednak ogromne znaczenie zwłaszcza w kwestii mobilności mieszkańców związanej z miejscem pracy. Dlatego też rekomendowane jest monitorowanie wskaźników związanych z ilością dostępnych połączeń (kolejowych, autobusowych) do ważniejszych destynacji oraz czasu trwania dojazdu. Równie istotne jest cykliczne badanie średniego czasu dojazdu samochodem osobowym do wybranych miast.

XI. POLITYKA PUBLICZNA – ZARZĄDZANIE SYTUACJĄ KRYZYSOWĄ

Cele strategiczne:

2.4. Wysoki stopień zabezpieczeń technicznych i organizacyjnych w zakresie zdarzeń losowych i sytuacji kryzysowych

- Wskaźniki służące ewaluacji:

³¹ P. Rosik, M. Szuster, *Rozbudowa infrastruktury transportowej a gospodarka regionów*, Poznań 2008.

Tabela 16. Cel 2.4. Wysoki stopień zabezpieczeń technicznych i organizacyjnych w zakresie zdarzeń losowych i sytuacji kryzysowych - wartości wskaźników w latach 2009-2013

Nazwa wskaźnika	2009	2010	2011	2012	2013	Trend (2013/2009)
1) Ilość zagrożenia powodzią³² (ha) (RZGW)						
Bezpośredniego						
a) ul. Gmury	16,5	16,5	16,5	16,5	16,5	
Potencjalnego						
b) Dolina "Ośnicka" km 626, 300-627,500	375	375	375	375	375	
c) Dolina "Tokary-Radziwie" km 624, 950-632, 200	1 253	1 253	1 253	1 253	1 253	
d) Dolina "Radziwie-Popłacin-Brwilno" (641, 200) km 632, 200-634, 000 (w granicach miasta)	489	489	489	489	489	

- Ewaluacja**

Kryteria ewaluacji:

Użyteczność: zadanie obligatoryjne.

Skuteczność: Prowadzony jest systematycznie monitoring miejski. Wartości wskaźników utrzymują się na niezmiennym poziomie. Rekomendowane jest jednak zdefiniowanie wskaźników dotyczących ilości interwencji wynikających z powodzi/podtopień czy skali szacowanych strat.

XII. POLITYKA PUBLICZNA – POPRAWA INFRASTRUKTURY

Cele strategiczne:

2.5. Poprawa zaopatrzenia w media

- Wskaźniki służące ewaluacji:

Tabela 17. Cel 2.5. Poprawa zaopatrzenia w media - wartości wskaźników w latach 2009-2013

Nazwa wskaźnika	2009	2010	2011	2012	2013	Trend (2013/2009)
1) Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej (%) (strateg)	89,9	90,0	90,0	90,0	Bd	+
2) Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej (%) (strateg)	96,1	96,1	96,1	96,2	bd	+

³² dane dla wody 1% (stuletniej)

3) Odsetek ludności korzystającej z sieci gazowej (GUS)	65,3	65,1	65,0	63,7	Bd	-
4) Ilość punktów świetlnych (MZS)	12 790	13 158	13 402	13 458	bd	+
5) % udziału ulic objętych oświetleniem miejskim	79,39	83,00	83,50	84,50	85,20	+
6) Odbiorcy gazu - gospodarstwa domowe (GUS)	30 535	30 617	30 681	30 764	bd	+
7) Przyrostu sieci energetycznej w km (%) ³³	-	-	2	1	1,09	

- Wypracowane dokumenty o charakterze strategicznym uwzględniające realizację danego celu:

- ⇒ **„Założenia do projektu planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe w 2008 r.”** (Uchwała Nr 389/XXVII/08 RMP z dnia 30 września 2008 r.) (planowane wznowienie prac)
- ⇒ **„Plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych na lata 2013-2017”** uchwała nr 567/XXXIII/2013 RMP z dn. 26 marca 2013 r., zastępujący dokument „Plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych na lata 2009-2014” (Uchwała Nr 505/XXXV/09 RMP z dnia 31 marca 2009 r.)

- **Ewaluacja**

W zakresie wskaźników:

Uzupełniając dodano wskaźnik: **ilość punktów świetlnych w mieście** (źródło: UMP, MZS).

Sugerowana jest zamiana wskaźników:

- **stopień gazyfikacji na odsetek ludności korzystającej z sieci gazowej wg GUS** - z uwagi na braki danych pozyskiwanych od gestora sieci.
- **% gospodarstw korzystający z ciepła sieciowego** (gdzie wskaźnik nie jest monitorowany ze względu na braki danych do analizy) na **gospodarstwa domowe – odbiorcy gazu (źródło: GUS)**.

Ze względu na znaczące braki danych i w konsekwencji niemożność ich porównania w czasie, proponowane jest wykluczenie z dalszego monitorowania:

- **liczby budynków, w których zmodernizowano system ogrzewania**
- **procentowego stopnia zgazyfikowania miasta.**

³³ Dane za 2009 i 2010 są nieporównywalne do lat kolejnych

Kryteria ewaluacji:

Użyteczność: „(...) W celu podniesienia poziomu i jakości życia mieszkańców, a także przyspieszenia rozwoju społeczno-gospodarczego, niezbędne jest zapewnienie społeczeństwu jak najszerzego dostępu do podstawowej infrastruktury społecznej oraz technicznej. Niewątpliwie, istotnym czynnikiem wewnętrznym decydującym o potencjale rozwojowym jest infrastruktura techniczna³⁴, wśród której oprócz sieci dróg, połączeń telekomunikacyjnych, są linie energetyczne oraz sieci wodno-kanalizacyjne. „(...) Ich rozwój wpływa na wzrost atrakcyjności inwestycyjnej danego terenu, rozwój i awans gospodarczy. Poziom zaawansowania infrastruktury jest kluczową kwestią zarówno dla dotychczasowych, jak i potencjalnych mieszkańców oraz przyszłych inwestorów³⁵.

Skuteczność: zakładane efekty celu 2.5. Poprawa zaopatrzenia w media przyniosły oczekiwane rezultaty w analizowanym dostępie do mediów (kanalizacja, wodociągi, oświetlenie, gospodarstwa domowe odbiorcy gazu).

2.6. Poprawa bazy dla instytucji kultury oraz sportu i rekreacji

- Wskaźniki służące ewaluacji:

Tabela 18. Cel 2.6. Poprawa bazy dla instytucji kultury oraz sportu i rekreacji - wartości wskaźników w latach 2009-2013

Nazwa wskaźnika	2009	2010	2011	2012	2013	Trend (2013/2009)
1) % wzrostu powierzchni udostępnionych obiektów kultury do istniejących	-	10,21%- w Teatrze Dramatycznym, 50% - w Muzeum Mazowieckim, 9% - w Muzeum Diecezjalnym	b. d.	3,63% - w Teatrze Dramatycznym, 1,9% - w POK-S	0,0	
2) Ogólna powierzchnia obiektów kultury na 1000 mieszkańców³⁶ (p.u. w m²)	190	256	210	62,66	46,56	
3) Powierzchnia nowo udostępnionych urządzeń terenowych	4 099	b. d.	7 869	b. d.	b. d.	

- Ewaluacja**

W zakresie wskaźników:

³⁴ Potencjał ekonomiczny miast w woj. lubelskim w latach 2000-2010, US w Lublinie, Lublin 2011, s. 106-107.

³⁵ Potencjał ekonomiczny miast w województwie lubelskim w latach 2000-2010, US Lublin, Lublin 2011, str.106-107.

³⁶ W roku 2011 bez POKiS-u

Sugerowane jest zastąpienie wskaźnika: **powierzchnia nowo udostępnionych urządzeń terenowych do istniejących, rocznie wyrażona procentowo na powierzchnię nowo udostępnionych urządzeń terenowych wyrażoną w mkw.**

Monitorowane w ramach **celu 2.6. Poprawa bazy dla instytucji kultury oraz sportu i rekreacji** wskaźniki są analizowane na podstawie danych zbieranych od jednostek organizacyjnych. Mankamentem jest, że dane zbierane od poszczególnych podmiotów są nieporównywalne, co widać w zaprezentowanych wynikach w tabeli 18. Efektem są pojawiające się nieścisłości, a w związku z tym trudności w interpretacji danych. Dla przykładu, według przedstawionych danych powierzchnia obiektów kultury drastycznie spadła w analizowanych latach, co z pewnością wynika z agregacji danych aniżeli rzeczywistego, realnego spadku.

Kryteria ewaluacji:

Użyteczność: zwiększenie bazy dla instytucji kultury oraz sportu i rekreacji jest elementem bardzo istotnym, zwłaszcza, gdy Płock aspiruje do bycia miastem skoncentrowanym na turystyce.

Skuteczność: zadane i monitorowane wskaźniki nie odzwierciedlają stopnia realizacji celu i konieczna jest ich zmiana. Dobrym zabiegiem byłoby rozgraniczenie obiektów kultury od sportu i od rekreacji. Pożądane jest agregowanie danych w rzeczywistej powierzchni użytkowej (bez przeliczania jej na 1000 mieszkańców i bez prezentowania % wzrostu r/r). Wydaje się, że dobrą praktyką jest przygotowanie gotowego formularza sprawozdawczego jednokrotnego dla każdej jednostki składającej sprawozdanie. Przy czym treść formularza musi być wspólnym mianownikiem dla instytucji je składających.

XIII. POLITYKA PUBLICZNA – SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE

Cele strategiczne:

2.7. Zwiększona dostępność do usług publicznych

- Wskaźniki służące ewaluacji:

Tabela 19. – Cel 2.7. Zwiększona dostępność do usług publicznych - wartości wskaźników w latach 2009-2013

Nazwa wskaźnika	2009	2010	2011	2012	2013	Trend (2013/2009)
1) Ilość usług publicznych	1	1	290	290	290	+

oferowana drogą elektro- niczną (UMP)						
2) Ilość usług publicznych udostępnionych on – line (UMP)	1	1	31	30	30	+
3) Liczba osób korzystają- cych z usług on – line (UMP)	0	1	16	78	125	+
4) Liczba publicznych punk- tów dostępu do Internetu (UMP)	22	22	22	19	19	-

- Ewaluacja**

Kryteria ewaluacji:

Użyteczność: cel 2.7. **Zwiększona dostępność do usług publicznych** spełnia zapisy „Średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju” Cel. 1. Sprawne i efektywne państwo – Przejście od administrowania do zarządzania rozwojem, oraz „Strategii Sprawne Państwo” Cel 2. Zwiększenie sprawności instytucjonalnej państwa Cel 5. Efektywne świadczenie usług publicznych, w których między innymi monitorowany jest odsetek osób korzystających z Internetu w kontaktach z administracją publiczną czy też odsetek osób korzystających z Internetu w kontaktach z administracją publiczną do przekazywania wypełnionych formularzy.

Skuteczność: zarówno pod względem ilości oferowanych usług drogą on-line, jak i liczby osób z nich korzystających, ostatnie lata przyniosły wyraźny progres. Zmniejszyła się natomiast liczba publicznych punktów dostępu do Internetu (z 22 do 19).

2.8. Rozwinięta platforma komunikacji społecznej pomiędzy sektorami: publicznym, prywatnym i organizacji pozarządowych

- Wskaźniki służące ewaluacji:

Tabela 20. Cel 2.8. Rozwinięta platforma komunikacji społecznej pomiędzy sektorami: publicznym, prywatnym i organizacji pozarządowych - wartości wskaźników w latach 2009-2013

Nazwa wskaźnika	2009	2010	2011	2012	2013	Trend (2013/2009)
1) Liczba kanałów komuni- kacji Urzędu Miasta z mieszkańcami (UMP)	6	6	9	13	13	+
a. Aktualności	304	380	841	1 355	1 184	+
b. Informacje prasowe	53	24	40	195	329	+
c. Wieści/Miasto Żyje w TV	37	37	37	51	52	+
d. Ilość publikacji o UMP w mediach	839	701	1 228	2 554	1 947	+

e. Konferencje prasowe	6	8	79	44	40	+

- Ewaluacja**

Kryteria ewaluacji:

Użyteczność: cel 2.8. Rozwinięta platforma komunikacji społecznej pomiędzy sektorami: publicznym, prywatnym i organizacji pozarządowych wpisuje się w „Strategię Rozwoju Kapitału Społecznego” Cel 3. Usprawnienie procesów komunikacji społecznej oraz wymiana wiedzy.

Skuteczność: cel jest realizowany pod względem każdego z przyjętych wskaźników jego osiągania.

XIV. POLITYKA PUBLICZNA – ŁAD PRZESTRZENNY I ŚRODOWISKO

Cele strategiczne:

3.1. Poprawa ładu przestrzennego Miasta

- Wskaźniki służące ewaluacji:

Tabela 21. Cel 3.1. Poprawa ładu przestrzennego Miasta - wartości wskaźników w latach 2009-2013

Nazwa wskaźnika	2009	2010	2011	2012	2013	Trend (2013/2009)
1) Udział powierzchni objętej obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni geodezyjnej ogółem (%) (strateg)	34,93	35,38	35,38	35,51	Bd	+
2) Plany obowiązujące - udział powierzchni pod inwestycje gospodarcze (usługowe i techniczno-produkcyjne) w powierzchni ogółem (%)	42,6	42,3	42,3	42,4	Bd	-
3) Plany obowiązujące - udział powierzchni pod zabudowę mieszkaniową w powierzchni ogółem (%)	18,6	19,1	19,1	19,0	bd	+

- Wypracowane dokumenty o charakterze strategicznym uwzględniające realizację danego celu:

- ⇒ **„Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Płocka”** Uchwała Nr 729/XLIII/05 RMP z dnia 28 maja 2005 r. Aktualizacja na 2007-2013 (uchwała Nr 525/XXXVII/09 RMP z dnia 26 maja 2009 r. Na podstawie Uchwały Nr 702/XLII/2013 RMP z dnia 0.12.2013 przystąpiono do opracowania nowego dokumentu pn. „Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Płocka – aktualizacja na lata 2014-2020 i lata następne)
- ⇒ **„Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Płocka”** – zmiana studium Uchwałą Nr 565/XXXIII/2013 RMP z dnia 26 marca 2013 r.
- ⇒ **Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego** - na bieżąco przyjmowane uchwałami RMP

- **Ewaluacja**

W zakresie wskaźników:

Powierzchnia nowych uzbrojonych terenów pod zabudowę mieszkaniową oraz powierzchnia nowych uzbrojonych terenów pod inwestycje gospodarcze – zostały zastąpione w ewaluacji (ze względu na braki danych do analizy) następującymi miernikami: **plany obowiązujące - udział powierzchni pod inwestycje gospodarcze (usługowe i techniczno-produkcyjne) w powierzchni ogółem (%); plany obowiązujące - udział powierzchni pod zabudowę mieszkaniową w powierzchni ogółem (%).**

Kryteria ewaluacji:

Użyteczność: Kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta oraz studium uwarunkowań mają wartość szczególną. Są to dokumenty o charakterze strategicznym, określającym długofalową politykę władz samorządowych w zakresie gospodarki przestrzennej. Polityka przestrzenna ma również zasadnicze znaczenie dla procesów urbanizacyjnych. Zawarte w studium zapisy i wynikające z nich miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego wpływają na jakość życia mieszkańców oraz na warunki inwestycyjne.

Monitoring wskaźników z tego zakresu oraz działania w tym obszarze są istotne, i spójne z wieloma dokumentami strategicznymi: Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko (Cel 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska); Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju (Cel 6. Zapewnienie ładu przestrzennego); Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego (Cel 3. Tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie); Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju (Cel 3. Sprawne i efektywne państwo - Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji interesów i aktywności obywatela).

Skuteczność: wskaźnik **ocena poziomu estetyki Miasta dokonana w cyklicznie przeprowadzanych badaniach** – nie jest diagnozowany ze względu na nierealizowane dotychczas badania socjologiczne w tym zakresie. Sugerowane jest podjęcie działań w kierunku monitorowania tej zmiennej.

3.2. Poprawa stanu środowiska przyrodniczego

- Wskaźniki służące ewaluacji:

Tabela 22. Cel 3.2. Poprawa stanu środowiska przyrodniczego - wartości wskaźników w latach 2009-2013

Nazwa wskaźnika	2009	2010	2011	2012	2013	Trend (2013/2009)
1) Masa wytworzonych odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych) (tys. ton) (strateg)	93	88	69	110	56	+
2) Udział przemysłu w zużyciu wody ogółem (%) (strateg)	80,8	81	80,7	80,5	81,3	-
3) Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności ogółem (hm ³) (strateg)	28,1	28,4	28,2	27,6	28,0	+

- Wypracowane dokumenty o charakterze strategicznym uwzględniające realizację danego celu:
  - ⇒ **„Program Ochrony Środowiska dla miasta Płocka na lata 2004-2015”** (Uchwała Nr 486/XXVI/04 RMP z dnia 24 maja 2004 r.)
  - ⇒ **„Plan gospodarki odpadami dla miasta Płocka na lata 2004 - 2015”** uchwała nr 486/XXVI/04 z dn. 25 maja 2004 r.; oraz kwiecień 2008 zał. do uchwały nr 358/XXVI/08 RMP z dn. 24 czerwca 2008 r.
  - ⇒ **„Program ochrony powietrza”** Uchwała Nr 231/08 Sejmiki Mazowieckiego z dn. 17 listopada 2008 r., Uchwała Nr 675/XLVIII/10 RMP z dnia 30 marca 2010 r. w sprawie „Programu ograniczenia niskiej emisji w Płocku”. Jest to dokument z terminem do 2018 roku. Z uwagi na brak funduszy w latach 2010-2013 nie rozpoczęto jego wdrażania.
  - ⇒ **„Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla gminy miasto Płock na lata 2008-2032”**. Uchwała Nr 463/XXXII/09 RMP z dnia 27 stycznia 2009 r. zastępując Uchwałę Nr 448/XXXI/08 RMP z dn. 30 grudnia 2008 r.
  - ⇒ **„Program ochrony środowiska przed hałasem dla terenów, na których poziom hałasu przekracza poziom dopuszczalny”** Uchwała Nr 638/XXXVII/2013

RMP z dn. 27 sierpnia 2013 r. Horyzont czasowy: cele krótkoterminowe do 2018 r. cele średniookresowe **do 2023 r. i cele długookresowe do 2023 r.**"

- **Ewaluacja**

W zakresie wskaźników:

Zawarte w Strategii 2022 wytyczne do monitoringu wskaźników związanych z ochroną środowiska ograniczyły się do zalecenia monitorowania wskaźników z Programu Ochrony Środowiska (monitoring co 2 lata). Z uwagi na szczegółowość danych zawartych w POŚ, do celów ewaluacyjnych proponowane jest przyjęcie wskaźników na większym poziomie ogólności (zagregowanych). Dlatego w tabeli 22. przyjęto wskaźniki z systemu monitorowania i rozwoju – strateg. Są to: masa wytworzonych odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych) (tys. ton); udział przemysłu w zużyciu wody ogółem (%); zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności ogółem (hm³).

- Udział przemysłu w zużyciu wody ogółem

Dokumenty strategiczne; monitorowane cel:

Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko:

- Cel 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska

Cel polityki spójności:

Rozwój zrównoważony:

- Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów

- Masa odpadów wytworzonych (z wyłączeniem odpadów komunalnych)

Cel polityki spójności:

Rozwój zrównoważony:

- Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów

- Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności ogółem

Dokumenty strategiczne; monitorowane cel:

Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko:

- Cel 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska

Cel polityki spójności:

Rozwój zrównoważony:

- Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów

Kryteria ewaluacji:

Użyteczność: stan środowiska przyrodniczego i ochrona środowiska mają bardzo duże znaczenie w kwestii dążenia miasta do zrównoważonego rozwoju. Stan środowiska ma wpływ na postrzeganie miasta i jego wybór jako miejsca do życia i osiedlania się, szczególnie, że historycznie Płock kojarzony jest jako miasto przemysłowe (co pokazały wyniki badań przeprowadzone wśród mieszkańców w 2009 r.). Poza tym, realizacja tego celu wynika z wymogów ochrony środowiska i zrównoważonego gospodarowania jego zasobami.

Skuteczność: pod względem analizowanych kryteriów oceny, spodziewane efekty są realizowane. Zalecane jest jednak w tym przypadku cykliczne informowanie mieszkańców o stanie środowiska i osiągniętych efektach jak również badanie opinii mieszkańców nt. postrzegania postępów w tym obszarze (w dużej mierze liczą się tutaj odczucia mieszkańców i skłonność do przełamania stereotypowego myślenia).

XV. POLITYKA PUBLICZNA – ROZWÓJ GOSPODARKI OPARTEJ NA WIEDZY

Cele strategiczne:

- 4.1. Zwiększony poziom współpracy między uczestnikami życia gospodarczego
- 4.2. Zwiększona ilość firm innowacyjnych
- 4.3. Zwiększona dywersyfikacja przemysłu w kierunku gospodarki opartej na wiedzy
- 4.4. Zwiększona dynamika rozwoju przemysłu z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju

- Wskaźniki służące ewaluacji:

Tabela 23. Cel 4.1. Zwiększony poziom współpracy między uczestnikami życia gospodarczego Cel 4.2. Zwiększona ilość firm innowacyjnych Cel 4.3. Zwiększona dywersyfikacja przemysłu w kierunku gospodarki opartej na wiedzy oraz Cel 4.4. Zwiększona dynamika rozwoju przemysłu z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju - wartości wskaźników w latach 2009-2013

Nazwa wskaźnika	2009	2010	2011	2012	2013	Trend (2013/2009)
(Cel 4.1.)						
1) Ilość spotkań/kontaktów z uczestnikami życia gospodarczego	78	126	159	135	47	-
2) Ilość konferencji, szkoleń, seminariów, targów, programów i konsultacji realizowanych przez Urząd	13	11	8	10	18	+
3) Ilość organizacji o charakterze gospodarczym współpracującym stale z UMP	4	6	6	bd	9	+

(Cel 4.2.) 1) Liczba firm, które otwo- rzyły działalność w Parku Technologicznym (UMP)	31	35	47	32	33	+
2) Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach na 1 mieszkańca (GUS)	9 597,0	10 531,9	10 235,0	8 219,0	bd	-
(Cel 4.3.) 3) Ilość nowych firm spoza branży chemicznej	1 328	1 318	1 038	1 281	1 198	-
4) Ilość nowych miejsc pracy w Parku Technologicznym	1 266	433	453	478	392	-

- Wypracowane dokumenty o charakterze strategicznym uwzględniające realizację da-
nego celu:
⇒ „**Polityka Rozwoju Gospodarczego Miasta Płocka na lata 2012-2022**”
uchwała nr 467/XXVIII/2012 RMP z dn. 30 października 2012 r.
- **Ewaluacja**

W zakresie wskaźników:

Z uwagi na braki danych wykluczono: **liczbę zgłaszanych patentów, przyrost działają-
cych małych i średnich przedsiębiorstw** (ponieważ dotychczas oceniane było to na pod-
stawie liczby pracujących), **wartość sprzedaży sektora MŚP**.

Sugerowana jest zmiana źródła informacji w przypadku **nakładów inwestycyjnych
w przedsiębiorstwach na 1 mieszkańca** na dane z GUS. Prezentowane w monitoringu
wskaźników strategicznych dane są niepełne, co uniemożliwia analizę danych, a tym samym
wyciąganie wniosków.

W ramach celu 4.1. Zwiększony poziom współpracy między uczestnikami życia gospodarcze-
go zasadne jest monitorowanie trzech nowych zaproponowanych przez zespół ds. monitoro-
wania strategii wskaźników: **ilość spotkań/kontaktów z uczestnikami życia gospodar-
czego, ilość konferencji, szkoleń, seminariów, targów, programów i konsultacji
realizowanych przez Urząd; ilość organizacji o charakterze gospodarczym współ-
pracującym stale z UMP**.

Kryteria ewaluacji:

Użyteczność: regionalna konkurencyjność w znacznej mierze zależy od rozwoju lokalnej
gospodarki, jakości zasobów ludzkich, infrastruktury społeczno-technicznej oraz dostępności
transportowej. Przewagą rozwojową uzyskują miasta, które podejmują działania sprzyjające
przedsiębiorczości, innowacyjności i efektywności mechanizmów rynkowych. Potrzeba reali-

zacji analizowanych tu celów jest wpisana i szczegółowo omówiona w „Polityce rozwoju gospodarczego miasta Płocka na lata 2012-2022”.

Skuteczność: by potencjał miasta był w pełni wykorzystany wydaje się, że pierwotnym wobec innych celów jest potrzeba zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej miasta, które będzie w stanie przyciągnąć nowe inwestycje. Te z kolei będą generowały miejsca pracy, jak również przyczynią się do zwiększenia nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach. Z danych wynika, że na chwilę obecną w przypadku obydwu tych zmiennych mamy do czynienia z niekorzystnymi trendami.

Celowi 4.4. Zwiększona dynamika rozwoju przemysłu z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju nie zostały przypisane wskaźniki monitorowania. Proponowane mierniki dotyczą: 1. Ilość firm z Parku Technologicznego wprowadzające innowacje: a) produktowe i b) procesowe c) usługowe. 2. Ilość innowacji: a) produktowych i b) procesowych c) usługowych wprowadzanych przez firmy działające w Parku Technologicznym.

XVI. POLITYKA PUBLICZNA – ROZWÓJ TURYSTYKI

Cele strategiczne:

5.1. Rozwój turystyki w mieście

- Wskaźniki służące ewaluacji:

Tabela 24. Cel 5.1. Rozwój turystyki w mieście - wartości wskaźników w latach 2009-2013

Nazwa wskaźnika	2009	2010	2011	2012	2013	Trend (2013/2009)
1) Liczba turystów korzystających z oferty turystycznej Miasta						
a) ZOO	215 000	210 069	246 329	241 000	221 248	+
b) Sanktuarium Bożego Miłosierdzia ³⁷	200 000	200 000	200 000	4 548	5 191	-
c) Muzeum Mazowieckie	43 923	37 491	59 567	59 979	65 641	+
d) PTTK – Oddział Miejski w Płocku	4 806	b. d.	b. d.	b. d.	b. d.	
e) Muzeum Diecezjalne	13 000	13 888	12 911	14 453	13 561	+
f) Ciuchcia Płocka	b. d.	b. d.	b. d.	b. d.	5.191	
2) Dynamika liczby miejsc noclegowych całorocznych w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania (rok poprzedni=100) (strateg)	143,6	80	101	136,1	110,3	
3) Liczba miejsc noclegowych całorocznych w turystycznych obiektach zbiorowego zakwa-	606	485	490	667	736	+

³⁷ W latach 2009-2011 kaplica + muzeum

terowania (strateg)						
4) Udzielone noclegi na 1000 mieszkańców	363,9	366,9	351,5	382,3	499,5	+
5) Udzielone noclegi	46 044	45 747	43 701	47 266	61 344	+
6) Korzystający z noclegów	25 159	27 464	27 521	27 925	34 995	+
7) Korzystający z noclegów turyści zagraniczni	3 076	3 741	3 757	3 846	3 433	+
8) Korzystający z noclegów na 1000 mieszkańców	198,8	220,3	221,4	225,9	284,9	+
9) Ilość osób korzystających z usług Centrum Informacji Turystycznej	8 091	21 952	22 528			
10) Ilość grup zorganizowanych przyjeżdżających do Płocka korzystających z usług przewodników	142	85	110	115	149	+
11) Liczba przewodników	36	46	46	46	42	+

Wypracowane dokumenty o charakterze strategicznym uwzględniające realizację danego celu:

- ⇒ „**Polityka Rozwoju Gospodarczego Miasta Płocka na lata 2012-2022**” uchwała nr 467/XXVIII/2012 RMP z dn. 30 października 2012 r.
- ⇒ „**Program Rozwoju Turystyki dla miasta Płocka do końca 2019 roku**” Uchwała Nr 818/XLVIII/2014 RMP z dn. 27 maja 2014 r. zastępując pierwotną Uchwałę Nr 684/XXXII/00 RMP z dnia 24 października 2000 r. Program bezterminowy.

- **Ewaluacja**

W zakresie wskaźników:

Wskaźnik: **liczba produktów turystycznych** wymaga rewizji, lub innego sposobu pozy-skiwania danych.

Dodano następujące mierniki:

Liczba miejsc noclegowych całorocznych w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania (strateg); Dynamika liczby miejsc noclegowych całorocznych w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania (rok poprzedni=100) (strateg); Korzystający z noclegów na 1000 mieszkańców, oraz udzielone noclegi (wartości bezwzględne); korzystający z noclegów (wartości bezwzględne).

Wśród nich, dwa poniższe pochodzą z systemu strateg i odpowiadają następującym celom i dokumentom strategicznym:

- Dynamika liczby miejsc noclegowych całorocznych w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania (rok poprzedni=100)
- Liczba miejsc noclegowych całorocznych w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania

Dokumenty strategiczne; monitorowane cel:

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego:

- Cel 1. Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów

Cel polityki spójności:

Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu:

- Wysokie zatrudnienie i mobilność pracowników

Kryteria ewaluacji:

Użyteczność: „Obecnie turystyka jest niezbędnym czynnikiem warunkującym wzrost konkurencyjności danego regionu, bowiem rozwój działań związanych z promocją danego miejsca, wykorzystaniem jego walorów turystycznych przyczynia się do poprawy wizerunku oraz zwiększenia dostępności obszarów atrakcyjnych turystycznie”³⁸. Należy zaznaczyć, że mówiąc o turystyce nie ograniczamy się jedynie do walorów naturalnych czy uzdrowiskowych danego miejsca, ale również uwzględniamy turystykę biznesową, która charakteryzuje się wysoką specjalizacją oraz osiąganiem wyższych zysków, niż w przypadku pozostałych rodzajów turystyki. Turystyka biznesowa ma coraz większe znaczenie gospodarcze³⁹. Rozwój turystyki jest szczególnie istotny dla Płocka, który już w 2008 r. tworząc „Strategię zrównoważonego rozwoju miasta Płocka do 2022 r.” jako cel strategiczny objął „Wysoką atrakcyjność Płocka dla gości i turystów”, a w nim cel operacyjny 5.1. „Rozwinięta turystyka w mieście”. W latach kolejnych Płock kontynuował aspiracje związane ze „wzmacnianiem marki Płocka jako ośrodka turystyki biznesowej i weekendowej”, co stało się celem strategicznym jednego z głównych obszarów strategicznych miasta: TURYSTYKA. Należy zaznaczyć również, że trendy w turystyce wskazują na coraz częstsza popularność turystyki skoncentrowanej wokół 3E (Entertainment, Excitement, Education” zamiast 3S (Sun, Sand, Sea), co umacnia pozycję Płocka w tym obszarze.

Skuteczność: zwiększyła się zarówno baza jak i liczba korzystających z noclegów, wskazując na potencjał w tym zakresie i realizację wyznaczonych celów.

³⁸ Potencjał ekonomiczny miast w woj. lubelskim w latach 2000-2010, Lublin 2011, GUS, US w Lublinie, str. 102.

³⁹ I. Kulesza, Turystyka biznesowa w Polsce, Warszawa 2008, s. 7-10.

4) Wnioski i rekomendacje

Ewaluacja polityk publicznych przeprowadzona w ramach niniejszego projektu została dokonana na podstawie stopnia realizacji celów strategicznych umieszczonych w kluczowym dokumencie Miasta Płocka „Strategia zrównoważonego rozwoju Miasta Płocka do 2022 roku”.

Polityka publiczna jest to suma działań, które podejmowane są dla rozwiązywania najważniejszych problemów, jakie dotyczą mieszkańców lokalnej społeczności.

Z uwagi na fakt, iż w dokumencie Strategii 2022 wylistowano siedem polityk branżowych⁴⁰, które są poddawane bieżącemu monitoringowi, (polityk najbardziej istotnych z punktu widzenia interesariuszy w momencie realizacji zapisów strategii), na potrzeby ewaluacji przyjęto nazwy polityk, które spójnie odpowiadają poszczególnym celom operacyjnym oraz je grupują. Tym samym dotyczą wszystkich sfer życia mieszkańców Płocka. Należy zatem podkreślić, że poddane ewaluacji polityki publiczne częściowo wykraczają poza zakres kompetencyjny samorządu⁴¹.

Częstkowe wyniki ewaluacji przedstawiające sugestie w przypadku poszczególnych celów znajdują się w treści raport właściwego. Poniżej znajdują się rekomendacje o charakterze ogólnym wynikające z przeprowadzonej ewaluacji:

- ⇒ W momencie przeprowadzania ewaluacji nie była możliwa realna ocena poszczególnych polityk publicznych i założonych celów przez realnych beneficjentów. Sugeruje się cykliczne przeprowadzanie badań wśród ściśle zdefiniowanych grup docelowych poszczególnych polityk. W tym celu rekomendowana jest współpraca z różnymi podmiotami/instytucjami, które mają z beneficjentami bezpośredni kontakt, co zapewni uzyskanie informacji zwrotnej od właściwej grupy mieszkańców miasta. Wyniki badań powinny być dostępne dla wszystkich interesariuszy (w tym: dla pracowników UM, Organizacji Pozarządowych i innych instytucji) w jednym z wydziałów UMP, celem bieżącego dostępu i dostosowania działań będących odpowiedzią na potrzeby lokalnej społeczności.
- ⇒ Rewizji wymagają niektóre, opisane w części wynikowej niniejszego dokumentu wskaźniki osiągania celów zapisanych w Strategii 2022, by w dalszych latach funkcjonowania najważniejszego dokumentu strategicznego monitorowane były wskaźniki, na podstawie których możliwa będzie realna ocena poszczególnych progra-

⁴⁰ „Strategia zrównoważonego rozwoju Miasta Płocka do 2022 r.” (aktualizacja), str.23

⁴¹ Zgodnie z Ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym i samorządzie powiatowym. Np. ochrona zdrowia

mów/polityk. Zamiana wskaźników monitorowania poszczególnych celów będzie wymagała uchwały RMP, należy jednak pamiętać, że strategia nie jest martwym tworem i jej uchwalenie nie powinno zamykać możliwości wprowadzania zmian, zgodnie z pojawiającymi się uzasadnionymi potrzebami.

- ⇒ Bieżący monitoring powinien dotyczyć wszelkich zadań inwestycyjnych podejmowanych w ramach przyjętych celów operacyjnych, by móc rozliczać stopień ich realizacji.
- ⇒ Ocenie, monitoringowi i ewaluacji powinny podlegać wszystkie programy, które wpływają na realizację Strategii 2022. Ich efekty powinny być dostępne dla wszystkich interesariuszy (w tym: dla pracowników UM, Organizacji Pozarządowych i innych instytucji) w jednym z wydziałów UMP. Ich brak utrudnia pełną ewaluację wszystkich polityk publicznych realizowanych w mieście. Poszczególnym programom i politykom powinny zostać przyporządkowane wskaźniki osiągnięcia poszczególnych celów, według których możliwa będzie późniejsza ewaluacja.

Analiza różnorodnych materiałów pochodzących z Urzędu Miasta Płocka jak również przeprowadzona ewaluacja pozwalają na określenie kilku elementów, które miejski samorząd i powiązane instytucje realizują, a które mogą być przyjęte jako *best practise* dla innych JST. Są to:

- ⇒ Bieżący, coroczny monitoring wskaźników strategii.
- ⇒ Realizowanie projektu wydawniczego pn. „Miejski Zeszyt Statystyczny”, dokumentu przydatnego nie tylko do wewnętrznych potrzeb Urzędu Miasta i podległych mu instytucji, ale również stanowiącego źródło informacji o Mieście dla podmiotów gospodarczych i mieszkańców.
- ⇒ Wprowadzanie licznych programów i projektów mających na celu realizację misji miasta „Stołeczny Książęcy Płock – miastem zrównoważonego rozwoju, ukierunkowanym na wysoką jakość życia mieszkańców, atrakcyjnym dla gości i inwestorów”.

Z dokonanej analizy wynika, że Miasto Płock ma dość jasno ustalone drzewo priorytetów. W jednym z najnowszych i traktujących Płock kompleksowo tj. „Polityce Rozwoju Gospodarczego Miasta Płocka na lata 2012-2022”, widać pożądane kierunki rozwoju miasta. Dokument kładzie nacisk na wzmacnianie atrakcyjności inwestycyjnej miasta, na rozwój sektora przedsiębiorstw (w tym małe i średnie oraz duże firmy), co w dłuższej perspektywie czasowej, przy założeniu realizacji określonych celów, wpłynie w postaci efektu mnożnikowego, na poprawę sytuacji a rynku pracy i aktywizację zawodową mieszkańców. Pożądanym efektem byłaby również poprawa sytuacji demograficznej, ograniczenie migracji, zwłaszcza do gmin sąsiadujących z miastem, co stanowi dla władz miejskich wyzwanie w najbliższych latach.

Właściwym kierunkiem miasta jest również dążenie do rozwoju Płocka w kierunku turystyki, z uwagi na jego historyczną tożsamość. Dlaczego? Jak ujmuje Charles Landry, brytyjski urbanista, niegdyś doradca Banku Światowego „Dziś o sukcesie miasta decyduje przede wszystkim jego silna tożsamość, a najbardziej liczącym się kapitałem są jego mieszkańcy. O sukcesie współczesnych miast decydują dwa potężne czynniki: kultura i powrót do tradycyjnych, lokalnych wartości, które stanowią o wyjątkowości danej społeczności”⁴². Zdaniem brytyjskiego urbanisty, wielkość miasta (powierzchnia czy liczba mieszkańców) wcale nie determinuje postępu i zmian na lepsze. Liczy się koncept strategiczny i umiejętne wydobycie potencjału miasta. Kreatywne miasto według niego opiera się na dwóch filarach, przy czym każde musi mieć solidne fundamenty i być na równi wspierane. To: rozwój kultury oraz lokalna specyfika. Być może to właśnie rozwój kultury oraz lokalna specyfika mająca swe źródło w uwarunkowaniach historycznych powinny stanowić trzon rozwoju turystyki w Płocku. Kluczowym w rozwijaniu przyjętych założeń polityk miasta Płocka jest przyjazne środowisko, rozumiane jako odpowiednia polityka lokalna realizowana przez władze samorządowe i wspierane przez aktywne organizacje społeczne.

⁴² Ch. Landry, *Kreatywne miasto*, przeł. O. Siara. Narodowe Centrum Kultury, Warszawa 2013.

Spis tabel:

Tabela 1. Cel 1.1 Podniesiony poziom aktywizacji zawodowej - wartości wskaźników w latach 2009-2013	6
Tabela 2. Cel 1.2 Zmniejszone bezrobocie - wartości wskaźników w latach 2009-2013	10
Tabela 3. Cel 1.3. Zaspokojone potrzeby w zakresie pomocy społecznej - wartości wskaźników w latach 2009-2013.....	12
Tabela 4. Cel 1.9. Zaspokojone potrzeby opieki nad dziećmi do lat trzech - wartości wskaźników w latach 2009-2013.....	14
Tabela 5. Cel 1.4. Poprawa sytuacji mieszkaniowej oraz Cel 2.1. Dobry stan budynków mieszkalnych - wartości wskaźników w latach 2009-2013.....	15
Tabela 6. Cel 1.5 Wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego - wartości wskaźników w latach 2009-2013	18
Tabela 7. Cel 1.6. Poprawa dostępności i sprawności działania służby zdrowia – oraz Cel 1.7. Poprawa kondycji zdrowotnej mieszkańców - wartości wskaźników w latach 2009-2013	19
Tabela 8. Cel 1.8. Ograniczone bariery dla osób niepełnosprawnych - wartości wskaźników w latach 2009-2013	23
Tabela 9. Cel 1.10. Wysoki poziom zaspokojenia potrzeb edukacyjnych mieszkańców - wartości wskaźników w latach 2009-2013.....	25
Tabela 10. Cel 1.11. Wysoki stopień zachowania dziedzictwa kulturowo-historycznego - wartości wskaźników w latach 2009-2013.....	28
Tabela 11. Cel 1.12. Wysoki stopień korzystania z oferty kulturalnej miasta oraz poziom czynnego uczestnictwa w kulturze - wartości wskaźników w latach 2009-2013.....	30
Tabela 12. Cel 1.13. Zwiększona dostępność i podniesiony standard infrastruktury przeznaczonej na sport, rekreację i aktywny wypoczynek oraz Cel 1.14. Większe znaczenie sportu wśród społeczności Miasta - wartości wskaźników w latach 2009-2013	33
Tabela 13. Cel 1.15. Zwiększony poziom aktywności obywatelskiej - wartości wskaźników w latach 2009-2013	35
Tabela 14. Cel 1.16. Rozwinięte poczucie dumy i więzi z Miastem - wartości wskaźników w latach 2009-2013	37
Tabela 15. Cel 2.2. Podniesiona sprawność i jakość systemu komunikacyjnego w mieście oraz Cel 2.3. Połączony system komunikacyjny wewnętrzny z zewnętrznym - wartości wskaźników w latach 2009-2013.....	38
Tabela 16. Cel 2.4. Wysoki stopień zabezpieczeń technicznych i organizacyjnych w zakresie zdarzeń losowych i sytuacji kryzysowych - wartości wskaźników w latach 2009-2013	40
Tabela 17. Cel 2.5. Poprawa zaopatrzenia w media - wartości wskaźników w latach 2009-2013	40
Tabela 18. Cel 2.6. Poprawa bazy dla instytucji kultury oraz sportu i rekreacji - wartości wskaźników w latach 2009-2013.....	42
Tabela 19. – Cel 2.7. Zwiększona dostępność do usług publicznych - wartości wskaźników w latach 2009-2013	43
Tabela 20. Cel 2.8. Rozwinięta platforma komunikacji społecznej pomiędzy sektorami: publicznym, prywatnym i organizacji pozarządowych - wartości wskaźników w latach 2009-2013	44

Tabela 21. Cel 3.1. Poprawa ładu przestrzennego Miasta - wartości wskaźników w latach 2009-2013	45
Tabela 22. Cel 3.2. Poprawa stanu środowiska przyrodniczego - wartości wskaźników w latach 2009-2013	47
Tabela 23. Cel 4.1. Zwiększony poziom współpracy między uczestnikami życia gospodarczego Cel 4.2. Zwiększona ilość firm innowacyjnych Cel 4.3. Zwiększona dywersyfikacja przemysłu w kierunku gospodarki opartej na wiedzy oraz Cel 4.4. Zwiększona dynamika rozwoju przemysłu z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju - wartości wskaźników w latach 2009-2013	49
Tabela 24. Cel 5.1. Rozwój turystyki w mieście - wartości wskaźników w latach 2009-2013	51

